

V 30 dneh 30 števil

4 strani ob ponedeljkih in dnevih po prazniku
6 strani ob delavnikih
8 strani ob nedeljah
 za borih
12 dinarjev mesečno

nudi v Sloveniji samo
„GLAS NARODA“

Mesečna naročnina
 12 Din. za inozemstvo 20 Din. Uredništvo: Ljubljana, Gregorčičeva ul. 23. Tel.: 2566, int. 3069 Maribor, Aleksandrova c. 16. Tel. 2107. Celje, Prešernova 6/1

GLAS NARODA

Uprava: Gajeva 1. Telefon 3855. - Ček. račun: Ljubljana št. 14.614. Oglasi po ceniku. Pri večkratnih objavah popust Maribor, Aleksandrova c. 16. Tel. 2107. Celje, Prešernova 6/1

Današnja številka vsebuje:

Ljubljana v jeseni
 Pozdravljeni, Jadranski stražarji!
 Spored svečanosti kongresa JS
 Vesti iz Italije
 Jugoslovanski tekstilni uvoz
 O notranji ureditvi banovinske samouprave

Št. 127 Izhaja vsak dan

V Ljubljani v četrtek, dne 5. septembra 1935

Rokopisov ne vračamo Leto I

Ljubljana v jeseni

Naša vsakoletna velesojmska gospodarska revija si iz leta v leto ustvarja čvrstjšo tradicijo. Pozna jo Evropa in ves mednarodni svet; in kdor ve, kako težko in s kolikimi napori si majhen narod pribori v mednarodnem svetu ime in veljavo, ta utegne šele pravilno oceniti vrednost te naše gospodarske - propagandne institucije. Raznolika in drobna gospodarska in socialna struktura slovenskega življenja nujno zahteva od vseh naših produktivnih panog še prav posebno podjeto in marljivost. Drobno gospodarsko življenje dobri svoj pomen in silo razmaha šele z notranjo konsolidacijo in tesno povezanostjo vseh udov našega gospodarstva, zakaj le tako notranje gospodarsko povezani in spojeni udi šele ustvarijo silno skupnost, ki si z intenzivno in solidno propagando more utrditi položaj čez domače meje v mednarodni svet, na mednarodno tržišče. V sedanji dobi gospodarske avtarije, ko se v mednarodnem svetu organizirajo močne in z okroženimi gospodarske edince, je pot na mednarodni trg združena z nenavadnimi napori. Mimo tega pa na zunanjem trgu odločujoče vpliva poleg solidnosti in kvalitete produkta predvsem cena, ki v veliki meri zavisi od samega načina produkcije. Da je naša produkcija v mnogočem zaostala, da je naša produkcija draga in v nekaterih panogah nenapreden, to je znano. Prav zato pa je tem težje orati cesto v gospodarski mednarodni svet. Polagoma gre, tujina postaja pozorna na naše produkte, in pri uspehih, ki smo jih dosegli, ima svoj delež tudi naša vsakoletna velesojmska gospodarska revija.

Kakor nam služi ta gospodarska revija v odlični meri pri prizadevanju, da se kar najbolj uveljavimo na mednarodnem trgu, tako ne smemo prezreti njenega velikega pomena za notranji domači trg. Naše domače notranje tržišče je še pomankljivo urejeno, majka mu povezanost, smotrenosti, organizacije in naglice. Vse to so naloge raznih ustanov in nasplošno naše gospodarske politike. Toda kljub temu je treba poudariti velik pomen naše velesojmske gospodarske revije pri ureditvi notranjega trga, predvsem v propagandnem oziru, ko doma seznanja domačega konzumenta s proizvodi in izdelki domačega in tujega producenta. Realne kupčije in pospešen konzum je seveda neizbežna posledica take smotrene gospodarske propagande.

Danes se bodo spet odprla vrata naše največje in najučinkovitejše gospodarske revije. — »Ljubljana v jeseni«, ki ji daje še prav posebno obeležje in pomen »Jadranska razstava«. V teh težkih gospodarskih dneh, ko se tako kmet kot delavec, obrtnik in trgovec in skratka vse gospodarske panoge trdo borijo za svoj obstoj, je ta naša gospodarska revija obenem naš velik gospodarski optimizem. Prav tako pa je kolektivna podoba naše gospodarske skupnosti in podjetnosti, naše kmetijske, delavne in naporov. To je podoba povezanosti vseh naših gospodarskih in produktivnih sil, ki na tej gospodarski reviji manifestirajo svojo življenjsko silo in kolektiv slovenskega gospodarskega življenja, ki hoče rasti, napredovati in se razvijati; skratka je podoba naše gospodarske rasti in živčnosti, naše gospodarske borbenosti. Upa-ti je, da bo v bodoče posvetila še več pozornosti naši temeljni panogi gospodarstva — kmetijstvu, da bo tako revija našega gospodarskega kolektiva še popolnejša.

Spremembe v nemški diplomatski službi

BERLIN, 4. septembra. DNB poroča: Za poslanika v Ankari je imenovan v. Keller, za poslanika v Bukarešti pa dosednji poslanik v Kairu v. Steller.

V japonski armadi še vedno vre

Ostavka vojnega ministra sprejeta
 BERLIN, 4. sept. DNB poroča iz Tokia: Vse listi so priredili izredne izdaje s poročilom, da je cesar sprejel ostavko generala Hajašija kot vojnega ministra in ga imenoval za člana vrhovnega vojaškega sveta. Listi tudi poročajo, da je že podpisan odlok o imenovanju generala Kavasime za vojnega ministra.

Dan informacij v Ženevi

Naipreji taina, potem javna seja sveta DN

Salomonska razsodba arbitražne komisije — Pred Aloisijevim ekspozijem — Laval je optimist — Eden se posvetuje z Baldwinom

Pariz, 4. septembra. Havas poroča iz Ženeve: Včerajšnji diplomatski dan je bil v glavnem dan informacij. Laval in Eden sta nadaljevala razgovore, ki sta jih predvčerajšnjim začela. Doznavajo se, da bosta oba predložila svetu svoje poročilo o razgovorih na pariški konferenci treh in onih po diplomatski poti. Edenovo poročilo bo zelo kratko; navedel bo brez komentarja predloge, ki jih je svoj čas podal v Rimu. Obe poročili pa bosta edini v tem, da se londonsko in pariško stališče v italijansko-abisinskem sporu le malo razlikujeta. Obe vladi navdaja ista želja po ohranitvi miru in po tem, da se v paktu DN najde temelj za spravljivo ureditev. Eden in Laval sta tudi razpravljala o vprašanju, po katerem postopku bi se najbolje dalo priti k temu cilju. Razen tega sta iskala obliko, kako naj bi se predlogi, ki v Parizu niso obrodili uspeha, mogli z večjimi nadami na uspeh ponoviti.

Eden je odpotoval v Aix-les-Bains, da poroča Baldwinu o francoskih dispozicijah za današnje razgovore.

Po Reuterjevem poročilu iz Ženeve je ozačje slej ko prej motno. Baron Aloisi je imel danes sestanek z Lavalom. Kolikor se je moglo doznati, ni Italija prav nič izpremenila svojega stališča. Značilo je tudi, da uradno demantirajo, da bi se bila baron Aloisi in angleški premier Baldwin snoči sestala v Aix-les-Bains.

Sestanek med Lavalom in Aloisijem je bil zelo kratek. Italijanski zastopnik ni dal Lavalu nikakih novih informacij po poslednjem Mussolinijevem govoru. Aloisi je samo potrdil italijansko namero, da poda z dokumenti podkrepjen ekspoziciji o italijanskem stališču.

Verjetno je, da se bo velika debata začela šele z objavo arbitražne razsodbe Politisa v komisiji za pomiritev in arbitražo.

Po poročilu Havasa italijanski politični krogi ne pripisujejo tej razsodbi nikakega pomena in pravijo, da ne bo prav nič vplivala na potek debate v Ženevi in tudi ne na razmerje med Italijo in Abesinijo.

Laval: „Vse za mir in za pakt!“

Snoči je odpotoval k Baldwinu v Aix-les-Bains Eden. Ostal je pri njemu na večerji. V Ženevi mislijo, da je angleški premier dal Edenu koristne nasvete za nadaljnje razgovore. Navzlic temu pa v krogih DN zelo dvomijo v uspeh pogajanj.

Uradno francosko stališče je najboljšo razvidno iz tele kratke Lavalove izjave: »Vse za mir in za pakt!«

V splošnem sodijo, da bo Laval v bistvu podpiral angleško poročilo, ker na francoski strani uvidevajo, da angleška vlada nima nobene zveze z Rickettov petrolejsko koncesijo. Dopisniku pariškega »Excelsiora« je Laval izjavil med drugim: »Verujem v sporazum, če se bodo prizadele stranke vzdržale vsake žaliive polemike, ki bi škodila miru in objektivnosti razprave.«

Tajna seja...

Javna seja sveta DN bo šele danes popoldne. Pred tem se bo vršila ob 16. tajna seja. Tako so na skupni konferenci določili Laval, Eden in baron Aloisi.

V krogih DN mislijo, da bo debata o italijansko-abisinskem sporu trajala več dni in da ni prav verjetno, da bi bilo v tej zadevi že ta teden pričakovati odločitev.

Salomonska razsodba

Snoči se je zvedelo za približno vsebino razsodbe arbitražne komisije, ki jo je Politis že predložil svetu DN. Razsodba se salomonsko izogiblje vprašnja krivde zaradi ualualskega incidenta in ne nastopa niti proti Italiji niti proti Abesiniji. V zvezi s tem sodijo, da je zdaj izključitev Abesinije popolnoma nemogoča, ker bi zanjo ne bilo nobene osnove. V nekaterih optimističnih krogih mislijo zato, da bo zdaj morebiti Italija vendarle pristala na kompromisne predloge, ki jih je izdelal Laval.

Današnje javne seje pričakujejo vsi z veliko radovednostjo, ker bo po Edenovem in Politisovem poročilu verjetno že danes podal Aloisi izjavo, ki bo odločilna za nadaljnji potek pogajanj.

Čl. 11 pakta DN

London, 4. septembra. W. Današnji »Times« piše o današnjem izrednem sestanku sveta DN in poudarja usodni značaj te seje; list se sprašuje, ali se Evropa zadosti zaveda tega, da bo morala danes izbirati med načelom mirne ureditve sporov, kolektivne varnosti in arbitraže, in med urejanjem mednarodnih sporov z orožjem. Clankar pravi dalje, da DN ta trenutek še ne more sklepati o sankcijah, ker v

Potek javne seje

Ženeva, 4. septembra. W. Po kratki tajni seji se je začela ob 16.30 po vsem svetu z ogromno nestrpnostjo pričakovana javna seja sveta DN. Predsedoval ji je argentinški poslanik v Bernu Luis Quinas, ki je najprvo sporočil, da je razsodiščni odbor za ugotovitev spora pri Ualualu sprejel soglasen sklep in da ga bo v najkrajšem času sporočil vsem državam, članicam DN.

Predsednik je nato izjavil, da je svet DN na zdnjem sestanku sklenil proučiti italijansko-abisinske odnose kot celoto. Preden pa preidemo na to točko, je dejal predsednik, moramo slišati poročilo ministra Edena o konferenci treh zapadnih držav.

Del svoje izjave o poteku pogajanj v treh, je minister Eden sestavljal v dogovoru s francosko vlado. V tem poročilu je navedeno, da sta Velika Britanija in Francija predlagale, naj bi Velika Britanija, Italija in Francija sodelovale pri izgradnji Abesinije pod okriljem DN. Eden je nato izjavil, da bo Velika Britanija storila vse, kar bo v njenih močeh, da omogoči mirno rešitev.

Zaradi ljubega miru...

Nova senzacija v petrolejski aferi

Ameriška družba se odpoveduje vsem dobljenim ugodnostim

Pariz, 4. sept. Havas poroča iz Washingtona: Zastopnika družbe »Standard Oil Co of New York« Walter, predsednik upravnega odbora, in podpredsednik Dundas sta obvestila zunanjega ministra Corbella Hulla o petrolejski koncesiji v Abesiniji. Izjavila sta, da je abesinska koncesija last omenjene družbe in z njo zvezane »Vacuum Oil Co.« Nominalni lastnik koncesije je novoustanovljena družba »African Exploration and Development Corporation«.

Pri razgovoru z omenjenima odličnima zastopnikoma petrolejske industrije je zunanji minister Hull izjavil, da bi stvar s to koncesijo mogla povzročiti resne mednarodne zapletitve in da ni pretirano reči, da bi mogla ta koncesija postati nevarna za svetovni mir.

Walter in Dundas sta nato stopila v zvezo s svojimi poslovnimi prijatelji in po razgovorih z njimi sporočila zunanjemu ministru, da se pripravljeni odreči se tej koncesiji in sporočiti abesinski vladi, da se odpovedo dobljenim ugodnostim.

Zunanji minister Hull je takoj nato brezžično obvestil o tem predsednika Roosevelta. Predsednik je pobilistil ministra, da sporoči prizadetim osebam, da ga je njihov sklep, da se odpovedo koncesiji, zelo razveselil, češ, da bi to vprašanje utegnilo popolnoma skaliti razgovore, ki se pravkar vodijo v Ženevi.

USA si želi samo miru...

Berlin, 4. sept. DNB poroča iz Washingtona: Zunanji minister Hull je včeraj izjavil poročevalcem listov, da vprašanje petrolejske koncesije v Abesiniji, naj se razvije kakorkoli, ne bo moglo vplivati na politiko ameriške vlade v italijansko-abisinskem sporu. USA si želi samo miru.

Uradno poročilo

Addis-Abeba, 4. sept. Reuter poroča, da je abesinska vlada prejela uradno poročilo ameriške vlade o sklepu ameriških koncesionarjev, da razveljavijo pogodbo o petrolejski koncesiji.

Spet Madiarska

Reakcija Budimpešte na sklepe MA

Madiarska vlada zahteva vojaško enakopravnost

BUDIMPEŠTA, 4. sept. w. Po zaupnih poročilih namerava madiarska vlada na današnjem sestanku sveta DN predložiti spomenico o madijski vojaški enakopravnosti. O tem vprašanju je imela posvete z avstrijsko vlado, da bi mogli obe vladi nastopiti enotno. Avstrijska vlada naj bi danes istočasno izročila podobno spomenico o vojaški enakopravnosti avstrijske republike.

Končna odločitev madijske vlade bo odvisna od stališča avstrijske vlade.

Obenem s temi posveti se med Avstrijo in Madijsko vodijo razgovori glede skupnega sestanka obeh predsednikov vlad, ki naj bi sle-

dil sestanku obeh zunanjih ministrov na Blatnem jezeru. Če pa bi nastale v tem pogledu ovire, bi se ponovno sestala samo zunanja ministri obeh držav. Domnevajo, da je ta sestanek avstrijskih in madijskih državnikov v zvezi z blejskimi sklepi stalnega sveta držav Male antante in s francosko-italijanskim načrtom podonavskega pakta, za katerega se posebno Madijska nič kaj ne navdušuje. Odločnost, ki so jo v tem vprašanju pokazale države male antante je v madijskih krogih povzročila umljivo neorientiranost, ki jih zdaj sili k novim posvetom z avstrijskimi državniki, da ne bi Madijska ostala v svojem stališču izolirana.

Politični utrinki

Tolmačenje programa JRZ

»Zajednica«, glasilo JRZ za Savsko bano-vino prinaša tolmačenje programa JRZ in pravi med drugim tudi to-le:

JRZ je nastala kot neobhodna potreba našega naroda. Ljudstvo pristopa v stran-ko brez velikih shodov in brez obljub. Kar nas pa še prav posebno veseli je dejstvo, da je hrvatski del našega naroda s istim navdušenjem sprejel osnivanje JRZ, kakor so to storili Slovenci in Srbi. Ta eno-dušnost je dokaz, da bo JRZ igrala veliko vlogo v bodočnosti. V razvoju naše države pa tudi večjo, kakor so mislili ustanovitelji. Ustanovitev JRZ ni rezultat opore na orož-nike, niti je spodbuda prišla s strani obla-sti. Vlada je posebno poudarila, da prepo-veduje vmešavanje oblastnih organov v organizacije JRZ. Tako mora biti v demokratični in parlamentarni državi.

Organiziranje JRZ

Minister za šume in rude g. Janković se je vrnil s svojega potovanja po Primorju in Liki, kjer je v različnih krajih imel po-litične sestanke. Takoj po svojem prihodu v Beograd je minister posetil številne na-rodne poslance, ki se nudijo v Beogradu. Pri ministru Jankoviću je bil na obisku tudi minister za poljedelstvo g. Svetozar Stanković, za njim pa tudi minister za pro-sveto g. Stošović in minister brez portfelja g. dr. Behmen.

Kakor zatrjujejo dobro poučeni krogi imajo te konference namen določiti smerni-ce in tehniško delo za organizacijo JRS. Pri teh posetih se tudi proučavajo poročila iz vse države o organizaciji stranke. Ugo-tovljeno je, da so poročila povoljna in da so že v mnogih srezih izvršena vsa priprav-ljalna dela za definitivno imenovanje strankinih odborov.

Takoj po povratku predsednika vlade se pričakuje tudi prihod Ace Stanojevića v Beograd in bi se potem takoj sestala ekse-kutiva (Aca Stanojević, dr. Milan Stojadi-nović, dr. Anton Korošec in dr. Spaho), ki bo definitivno izdelala načrt za organi-ziranje JRS po vsej državi.

Hrvatsko vprašanje

Beograjski »Narod«, glasilo g. Ljube Da-vidovića prinaša v svoji zadnji številki uvodnik z naslovom »Hrvatsko vprašanje«. Med drugim poudarja avtor, da Hrvatsko vprašanje obstoji, ker je to izpričalo mili-jon volilcev 5. maja. Če pa to vprašanje obstoji, potem, nadaljuje pisec, je jasno, da se ga mora rešiti in to ne mimo ali ce-lo proti Hrvatom. Hrvati so se zedinili da-nes vsi na eni črti brez ozira na podeželje ali mesto in tudi brez ozira na stanovsko pripadnost. Med njimi in razdvojenosti v ocenjevanju današnjih političnih prilik. Oni so se združili, da bi ohranili svojo na-rodno zavest. Članek v nadaljnjem kon-statira, da imajo demokrati in zemljorad-niki enake poglede na hrvatsko vprašanje. Obča želja naroda je, da med obema sku-pninama pride do kar najožjega sodelova-nja, do zemljoradniško-demokratske za-jednice. Razumljivo je — pravi članek —, da bi taka zajednica odgovarjala željam hrvatskega kmečkega ljudstva, ki vidi v zbiranju kmetskih in demokratskih srbi-janskih sil v zajednico, jamstvo za hitro in zadovoljivo rešitev vseh gospodarskih in socialnih vprašanj.

Ne smemo končno pozabiti, da je za re-ševanje hrvatskega vprašanja potrebna močna hrvatska stranka, kajti taka edi-nica bi imela polno legitimacijo, da govori in dela v imenu Hrvatov. Članek zaključuje z opominom, da če bi se tudi v bodoče po-skušalo Hrvate uporabljati za dekoracijo in bi v današnji narodni skupščini prišlo do zakona o banovinskih samoupravah, bo-do nastopili novi nesporazumi, od katerih bo imela škodo samo država.

Dr. Dragoljub Jovanović o novih političnih zakonih

V zvezi z izdelavo osnutkov novih poli-tičnih zakonov je dr. Dragoljub Jovanović izjavil med drugim tudi to-le:

Dr. Maček zahteva volilni sistem, ki je bil v veljavi l. 1927., to je po okrožjih. S tem v glavnem soglašajo tudi ostali zastop-niki združene opozicije. Osebo sem pri-staš velikih političnih formacij, ki preple-tajo vso državo in izhajajo iz razrednih in stanovskih pokretov. Kot korekturo pa-lamentarizma, ki se je preživel, je treba v parlament prepeljati gotov odstotek za-stopnikov najprej manjših, pozneje tudi večjih gospodarskih in kulturnih organiza-cij. To pa zahteva vsaj pokrajinske, če ne vsedrjavne liste, najmanj pa večja volilna okrožja. S tem v zvezi smatram, da skup-ščina ne more biti več kraj, kjer se od-igrava politično življenje naroda, kakor je to bilo poprej. Trenotno se lahko uvede vo-lilni zakon, na podlagi katerega so se iz-vršile volitve l. 1927.

V nadaljnjem je dr. Dragoljub Jovanović poudaril, da zahteva popolno svobodo ti-ska, zborovanj in dogovorov. Želim — je zaključil — da bi današnja Jugoslavija bila ravno taka, kakor predvojna Srbija in da odigra na slovanskem Balkanu in v vsem Podonavju slično vlogo, ki jo je Srbija od-igrala ob koncu XIX. in v začetku XX. sto-letja.

Jugoslovanski pokret

Kakor smo že včeraj poročali so se na Hvaru nadaljevala pohorska posvetovanja politikov JNS. Hvarska konferenca je tra-jala 2. in 3. septembra. O tem je bil izdan ta-le komunikacije;

Kot nadaljevanje pohorske akcije so se

Po političnih počitnicah

Zivahno politično gibanje v Beogradu

Danes bo večina narodnih poslancev v prestolici — Seje in sestanki vseh skupin — Nov nacionalni blok s programom 6. januarja

Beograd, 4. sept. b. Že v teku jutrišnjega bodo vsi narodni poslanci v Beogradu. S tem se bo znatno poživila politična situacija. Posamezni poslanski klubi in posamezne skupine bodo izkoristile bivanje poslancev v Beogradu, da bodo sklicale seje in sestanke, na katerih se bo reševalo o stališču, ki naj ga zavzamejo napram posameznim političnim vprašanjem, ki se zad-nje dni pojavljajo na dnevnem redu. Serija teh sestankov se započne s konferenco enega dela demokratskih poslancev na čelu z ministrom prosvete g. Borivojem Stoševićem. Druga sku-pina bivših demokratov je danes popoldne kon-ferirala z bivšim ministrom za šume in rude Ignjatom Stefanovićem. Na tej konferenci so bili danes popoldne prisotni poslanci: Kosta Kumanudi, Zika Rafajlović, Milivoj Serić, dr. Aleksander Milović, Milivoj Rafajlović, g. Bor-islavjević, Momčilo Sofić, Miladin Vličković, Se-kija Kurtović, Dušan Spasojević, Milovan Laza-rević, Aleksander Stanković, Velja Acimović, dr. Joca Georgijević, dr. Acimović, Velimir Jo-vić, Milenko Glišić, Rado Jovičić, Dušan Milo-sević, Novica Popović in Milan Badjak. Svojo odsotnost so opravičili poslanci Stevan Simić, Voja Nenadić, dr. Dragan Krulović, Luka Mijuš-ković in Krsta Colaković.

Ministri se tudi vra-čajo v prestolico

Beograd, 4. septembra. b. Minister za javna dela Miloš Bobić in minister za tr-govino in industrijo g. Milan Vrbanić sta se danes vrnila v Beograd.

Priprave za proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kralja v prestolici

Beograd, 4. sept. b. V Beogradu se že vrše velike svečanostne priprave za rojstni dan Nj. Vel. kralja Petra II. Na dan 6. septembra bo na Banjici velika revija vsega našega vojaštva in mornarice. Poleg tega bo formirana na pred-večer rojstnega dne Nj. Vel. kralja po vsem Beogradu svečana parada. Pri njej bodo sodelo-vale ne samo vojaške čete, ampak tudi ves na-rod in organizacije.

Zahvala belgijskega poslanika ministru dr. Korošču

Beograd, 4. septembra. b. Zastopnik predsednika ministrskega sveta in mi-nistra zunanjih zadev g. dr. Anton Ko-rošec je dobil ob priliki svečane službe v beograjski katoliški župni cerkvi za pokojno belgijsko kraljico Astrido od grofa Rompiere de Vichany, belgijskega opolnomočenega ministra in poslanika v Beogradu pismo, v katerem se mu najprisičneje zahvaljuje za izkazano so-žalje ob nenadomestljivi izgubi belgijske kraljice.

Ustanovitev višje šole za telesno vzgojo

Beograd, 4. septembra. b. Že nekoliko mesecev se bavi ministristvo za telesno vzgojo naroda s problemom ustanovitve višje šole za telesno vzgojo. Pripravljalna dela so v glavnem sedaj končana, vendar pa šola dosedaj ni mogla biti ustanovljena, ker je manjkalo potrebno zemljišče. Sedaj je ta težava premagana in Jugoslavija bo kmalu imela svojo višjo šolo za telesno zgojo.

Napredovanja in namestitve

Beograd, 4. septembra. b. Napredoval je za šumarskega svetnika v 6. pol. skup. pri banski upravi v Nišu inž. Milko Lončar, za šumarskega svetnika 5. pol. skup. in šefa gozdne uprave v Kranjski gori pa inž. Bo-gomir Šinkovec, za šumarskega svetnika 5. skup. in šefa gozdne uprave v Deliblatu inž. Janko Gražar.

inž. Janko Gražar. Postavljen je pri stroj-nem oddelku generalne direkcije drž. že-leznice za pomožnega oficijala v 10. skup. g. Just Boštjančič in za viš. pristava pri sreskem načelstvu v Djakovu v 7. skupini je napredoval Stanko Roje, višji pristav pri sreskem načelstvu v perušickem srezu.

jugoslovanski nacionalisti zbrali na Hvaru in soglasno potrdili pohorsko resolucijo kot programsko osnovo za nadaljne zbira-nje jugoslovanskih nacionalistov vse države v edinstveni jugoslovanski nacionalni po-kret. Proglas sarajevskih nacionalistov z dne 7. avgusta se potrjuje, ker je zasnovan na istih načelih, kakor pohorska resolucija. V stvarni diskusiji o položaju v državi je hvarska konferenca soglasno izpričala svo-ja mišljenja napram JRZ in naprak akciji združene opozicije. Glede organizacijskega dela pripadnikov JNS se komunikacije omeju-je samo na akcijo zbiranja vseh Jugoslove-nov v edinstveni jugoslovanski pokret.

Izogibajmo se v govoru in pisavi tujih izrazov!

Veliko zanimanje vlada tudi za sejo širšega odbora JNS, ki je sklicana za soboto v pro-storih senatorskega kluba JNS. Prvaki te stran-ke so imeli že pred nekoliko dnevi prijateljski sestane, na katerem je bilo sklenjeno, da se vsa aktualna vprašanja, v prvi vrsti pa vpra-šenje aktivnega dela med narodom predloži širšemu forumu, ki se sestane v senatorskem klubu JNS in v klubu narodnih poslancev, ki so ostali verni svoji stranki. Kakšno je razpolo-ženje v vodstvu stranke, je bilo izraženo na prejšnjem sestanku in bo gotovo prišlo do obno-vitve strankinega dela. Predsednik stranke g. Nikola Uzunović je v razgovoru s časnikarji de-jal, da stranka ni prenehala s delom in da je njena neaktivnost pri poslednjih volitvah po-menila vse kaj drugega, kakor likvidacija stran-ke. Bila je to trenutna abstinencia, podobna ti-sti, kakor so jo izvajale opozicijske stranke že več let. V zvezi s sestankom vodilnih osebnosti JNS kroži v javnosti, zlasti pa v političnih krogih verzija, da se dela na ustvaritvi novega nacionalnega bloka, ki bo imel program šestojanuarskega režima. Tu kroži vest, da bo v tem bloku tudi g. Bogoljub Jevtić s svojimi po-slanci iz Jugoslovanskega kluba.

Velik shod opozi-cije Šabcu

Beograd, 4. septembra. b. Koncem tega meseca bo velik shod združene opozicije v Šabcu. Na tem shodu bosta poleg osta-lih govorila tudi prvaka združene opozicije Ljuba Davidović in Joca Jovanović.

Stojadinovićevo bivanje v Parizu

PARIZ, 4. sept. AA. Predsednik jugoslovanske vlade in zunanji minister dr. Milan Stojadi-nović je danes priredil v hotelu »Crion« intim-no kosilo. Prisostvovala so mu ugledne jugoslovanske osebnosti, ki se zdaj nahajajo v Parizu. Poleg jugoslovanskega poslanika v Parizu dr. Božidarja Purića so se kosila udeležili tudi ju-goslovanski poslanik v Budimpešti dr. Aleksan-der Vukčević, odpravnik poslov v Londonu dr. Pavle Karović, narodni poslanec Miloje Sokić, poslaniški tajnik v Parizu Milan Stevanović, ju-goslovanski vojaški odposlanec v Parizu general Marko Mihajlović, ravnatelj Agencije Avale v Parizu dr. Svetislav Petrović in kabinetna šefa dr. Dragan Protić in Gasić.

Odlikovanje naših diplomatov v Parizu

Pariz, 4. sept. AA. V zvezi z obiskom pred-sednika jugoslovanske vlade dr. Milana Stojadi-novića v Parizu, je predsednik francoske re-publike odlikoval jugoslovanskega poslanika v Parizu dr. Božidarja Purića z redom častne le-gije, kabinetnega šefa jugoslovanskega zunan-jeja ministrstva Dragana Protića z redom čast-ne legije četrte stopnje.

PARIZ, 4. sept. AA. Predsednik francoske republike Albert Lebrun je odlikoval tudi svet-nika kr. jugoslovanskega poslanstva v Parizu Milana Stevanovića z redom častne legije 4 stopnje; z istim redom pete stopnje pa sta odlikovana uradnika centralnega presbiraža v Pa-rizu Borivoje Mirković in Ivan Marković.

Stresa in Mala antanta

PARIZ, 4. sept. AA. Bivši minister Charles Dumont objavila v »Agence Economique et Fi-nancière« članek o razgovorih med dr. Stojadi-novićem in Lavalom in pravi med drugim: »Ministrska predsednika Stojadinović in Laval sta včeraj razpravljala več ur. Kdor pozna oba, ni nobena indiskrecija, če povemo, da je ta iz-menjava misli veljala skupnosti interesov Fran-cije, Jugoslavije, Češkoslovaške in Romunije, prav tako pa tudi Italije in Velike Britanije. Stresa in Mala antanta morata ostati neomajni kakor dva združena stebra Društva narodov.

Minister Stošović s prijatelji vstopi v JRZ

BEograd, 4. sept. AA. Dnes je prosvetni mi-nister Dobrivoje Stošović prejel poročilo narod-nega poslance za kratovski srez, ki se glasi:

Na današnji konferenci, sklicani zaradi posve-ta s prebivalstvom glede ustanovitve jugoslovanske radikalne zajednice, so sklenili, da se vstopi v jugoslovansko radikalno zajednico, dokler bo ta varovala zapuščeno vitezkega kralja Zedini-telja in program na načelu narodnih in državnih potreb.

Načelnštvo Sokolske župe Ljubljana spo-roča, da se vršijo v nedeljo 8. t. m. župne tekme v posebnih panogah. Tekmovalci, tekmovalke in sodniški zbor morajo biti zbrani in pripravljeni za tekmo ob 8'45 na letnem telovadišču Ljubljanskega Sokola. Zdravo!

Vremenska napoved

Novi Sad: Prevladovalo bo oblačno, ozračje se bo ohladilo na večjem severnem delu, kjer bo mestoma tudi deževalo. Možno so nevihte. Jasno bo na južnem delu države.

Dunaj: Pretežno oblačno in deževno. Hlad-neje.

Opozorilo

Akejski odbor za proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kralja Petra II. opozarja vsa društva in organizacije, da se proslava kraljevega rojstnega dne ne vrši samo v četrtak zvečer s svečano povorko, ampak da je prireditev Ja-dranske Straže na Kongresnem trgu dne 6. septembra dopolndne zvezana s proslavo prej ta večer, zato se pozivajo vsa ona društva, ki bodo sodelovala pri bakljadi na prej ta večer, da se udeležijo tudi proslave naslednjega dne na Kongresnem trgu, kakor tudi svečanega obhoda ob pol enajstih dopolndne po mestu. — Za Akejski odbor za proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kralja Petra II. dr. Ravnihar Vladi-mir s. r. predsednik.

Mornarski zbor v Ljubljani

Mornarski zbor v Ljubljani bo v nedeljo 8. septembra ob 17. uri (ne ob 15) v dvorani Okrožnega urada za zavarovanje delavcev na Miklošičevi cesti.

Na zboru, ki je javen in dostopen vsako-mur, bodo govorili predsednik Mornarske sek-cije JS v Ljubljani dr. Hlavaty Robert o po-morski ideologiji, podpredsednik sekcije doktor Sovdat Miroslav o stanju našega pomorstva, predsednik zagrebške sekcije g. kap. Crnić Rudolf o jugoslovanski trgovski mornarici in tajnik kluba kapetanov trgovske mornarice na Sušaku kap. Kurtini Marko o socialni zaščiti naših pomorščakov.

Zbora se bodo bržkone udeležili tudi vpoko-jeni admirali naše vojne mornarice Prica Dra-gotin, Wickerhauser Mavro in Stanković Ni-kola. Vso našo javnost vabimo, da se tega mornarskega zbora, ki je prvi te vrste v naši državi, gotovo udeleži. Le z moralno podporo vse javnosti bo mogoče tudi oni stotini naših rojakov, ki so našli kos kruha na ladjah naše trgovske mornarice.

Poklonitev železni-čarjev na Oplencu

Jugoslovanski železničar, ki je ob tragični izgubi nesmrtnega kralja Aleksandra I. kot njegova peta armada najtežje občutil udarec usode, se je že tisti hip zavedal, koliko je iz-gubil z Njim, ki je bil temu stanu vedno oče in največji dobrotnik.

Radi tega je bila bol nad Njegovo izgubo ravno za železničarja tem težja, ker so nena-doma ostali brez svojega največjega zaščit-nika.

Železničarji, ki so bili vedno požrtvovalni delavci pri konsolidaciji razmer in učvrstitvi temelja naše države, katere je polagal baš pokojni kralj Aleksander, so začeli takoj ob Nje-govi prerani smrti razmišljati, na kak način bi se oddolžili Njegovemu spominu. S to mi-slijo se je posebno bavilo Udruženje jugoslovanskih narodnih železničarjev in brodarjev, ki se je pod centralnim vodstvom udeležilo že poklonitve na Oplencu.

Tudi člani Oblastnega odbora narodnih že-lezničarjev v Ljubljani so se bavili s to mi-slijo, niso je pa izvedli takoj ob početku, ker se je hotelo in tudi izvedlo s strani same di-rekcije potovanje vseh železničarjev Dravske banovine, katerih je bilo nad 1000, poklonitve na Oplencu. Radi tega je Udruženje jugoslovanskih narodnih železničarjev svoj čas odlo-žilo izvedbo te zamisli, ki jo pa uresničuje se-daj, skoraj ob priliki obletnice prerane smrti blagopokojnega kralja.

Dne 6. septembra t. l. odide iz ljubljanske direkcije nad 100 članov Udruženja jugoslovanskih narodnih železničarjev in brodarjev na Oplenec, da se poklonijo seneci Viteškega kralja-mučenika, ter da pomolijo nad grobom junaka jugoslovanskega naroda, nad grobom prerano umrlega dobrotnika in očeta našega stanu.

Odhod članstva je iz Ljubljane 6. septem-bra t. l. z brzovlakom ob 20. uri, povratek pa dne 8. septembra z brzovlakom ob 9.37 uri.

Sprejem v Oražnov, dijaški dom

Tudi v zimskem semestru šolskega leta 1935-36 dobi večje število revnih akade-mikov tukajšnje univerze brezplačno ko-silo v akademskem kolegiju, odnosno v Javni kuhinji pri Delavski zbornici. V prvi vrsti bi prišli pri tem oni akademiki v po-štev, ki bi zaradi pomanjkanja prostorov ne mogli biti sprejeti v dom, vendar pa prosto stanovanje ne izključuje brezplačnega obeda, če so gmotne razmere dotič-nega akademika zelo neugodne. Prednost imajo v vsem medicini in nezakonsko ro-jeni. Za obe ugodnosti (brezplačno stano-vanje in obed) se prosi v eni prošnji in sicer na predpisnem obrazcu, ki se dobi proti odškodnini Din 1.— pri hišniku g. Rostoharju Ivanu v Wolfovi ulici štev. 12. Kdor želi, da se mu pošlje tiskovina po pošti, naj priloži za pošiljko potrebne znamke. Na obrazcih prošnji so natpisnjena vsa potrebna navodila glede sestave ozi-roma izpolnitve, glede potrdil in dokumen-tov, ki morajo biti priložni priloženi. Ne-kočkane prošnje naj bodo naslovljene na: Upravni odbor Oražnovega dijaškega do-ma v Ljubljani (univerza).

Opozarjamo pa, da se bodo vpoštevale samo prošnje, napisane na predpisanih tiskovinah, ki bodo pravilno in točno po navodilih izpolnjene, opremljene s potreb-nimi dokumenti in predložene ustanovni upravi vsaj do vključno 3. oktobra t. l. Nezaodostno frankiranih poštinih pošilk, ki bodo vsebovale predmetne prošnje ali pri-padajoče dokumente uprava O. D. D. ne bode sprejemala.

Vesti iz Italije

Prst je dal državi prvega ministra

Dosedanji podtajnik v ministrstvu javnih del g. Giuseppe Cobolli-Gigli je s kraljevim ukazom imenovan za ministra javnih del in vod.

Trst in tržaški fašisti so sprejeli to imenovanje s posebno radostjo, ker je tržaško mesto s tem doletelo prvič čast, da šteje v vrstah svojih rojakov tudi enega ministra.

Novi minister je bil rojen v Trstu 1. 1892. in tu dovrši mestno gimnazijo »Dante Alighieri«. Potem je študiral politiko v Milanu in v Turinu. V svetovni vojni se je bojeval kot dobrovoljec v italijanskih vrstah. Kot vnet irendentist je pisal o neodrešenih pokrajinah mnogo pod imenom Giulio Italco, po vojni je izdal prvi italijanski kašipot po Julijski Krajini. Že v početkih fašizma 1. 1922. je vstopil v njegove vrste. Že tedaj je ustanovil Delavsko stavbno zadrugo. V službi je bil pri civilnem tehničnem uradu v Trstu. Od 1. 1927. do 1930. je bil pokrajinski fašistični tajnik v Trstu, po presledku dveh let pa je postal predsednik tržaških mestnih podjetij, plinarne, elektrarne in vodovoda. V aprilu 1933 je bil izvoljen v rimski parlament, obenem pa je bil postavljen za komisarja in nato za generalnega ravnatelja tržaškega tramvajskega podjetja. Kmalu pa ga je vlada pozvala, da v novem korporacijskem redu zastopa vodovodno industrijo v sindikalni korporaciji za vode. 24. januarja 1935 je postal podtajnik v ministrstvu za javna dela in odtod mu je na lestvici ostal samo še en klin, da je sedaj postal minister.

V njegovem zloženem priimku Cobolli-Gigli se razodeva dvoje: slovansko pokoljenje in spomin na dobrovoljstvo v svetovni vojni. Zato mu je tudi uspelo med prvimi, da je v interesu fašistične stranke navedel že v prvih povojnih letih marsikateri stik med Trstom in njegovim slovanskim zaledjem, in povezal podeželje s Trstom.

V dobo njegovega političnega tajnikovanja spada zatrtje slovanskega časopisja v Julijski Krajini.

IV. nepiološki kongres v Trstu

Od 4. do 7. t. m. je v Trstu velik nepiološki kongres v palači Assicurazioni Generali na Trgu svobode pod pokroviteljstvom nacionalnega združenja materinstva in detinstva. Nepiološki? No, da, nepios je grška beseda, ki pomeni: detinski. Kongres je zamišljen kot sestanek zdravniških in znanstvenih avtoritet iz vse države. Na njem se bodo obravnavali problemi iz raznih znanstvenih področij, ki se tičejo detinstva, kakor umrljivost novoročencev, otroške bolezn, eksperimentalna psihologija deteta in drugi. Sledil bo obisk raznih tržaških zavodov in ustanov, posvečenih otroškemu zdravju in otroški vzgoji, resolucije, volitve in izlet v Istro. Med predavatelji so tudi inozemci.

Nepiologija v svojem današnjem širokem pojmovanju je mlada stroka, ki se je razvila iz pediatrije ali otroškega zdravstva, predvsem v Ameriki in v romanskih deželah. Njena važnost je postala očita zlasti v povojni dobi. Prvi kongres je bil v Rimu 1. 1918., potem so sledili razni kongresi pod raznimi imeni v Trstu. S. Sebastianu v Španiji, v Rio de Janeiru, Buenos Airesu in Montevideu. Nepiologija kot vseobsegajoča veda o dojenčku pa je nastala šele v zadnjih desetih letih in leta 1930. je bila v Italiji ustanovljena formalno Italijansko nepiološko društvo s predsednikom dr. Ernestom Cacacejem iz Napolija na čelu.

Smrtna nezgoda z avtomobilom

V ponedeljek 2. t. m. je na voglu ulice Torre Bianca in Korza podrl tovorni avtomobil na tla 15letnega Albina Pertota iz Barkoveli. Med mnogimi telesnimi poškodbami je bila velika rana na lobanji za mladega nesrečnega usodna. Izdihnil je v bolnišnici še čez eno uro. Avtomobilist je aretiran.

Velika vročina. Navajeni smo, da s septembrom nastopi hladnejše vreme. Letos je vremenski koledar nekoliko prevrnjen. V nedeljo je bila v Trstu toplota 31 stopinj Celzija, torej vročina iz prvih dni avgusta.

Trgovsko sindikatno združenje obvešča trgovce, ki med tednom ne bi mogli zapuščati svojih trgovskih poslov, da jim je na razpolago v svojih uradnih prostorih v Gorici s svojim posebnim urnikom: ob sobotah od 15.30 do 18. in ob nedeljah od 9. do 11. ure.

Radio

Četrtek, 5. septembra.

Ljubljana: 10.00 prenos otvoritve ljubljanskega velesejuna, 11.00 prenos promenadnega koncerta vojaške godbe, 12.00 reproducirana glasba, 12.45 vreme, poročila, 13.00 čas, obvestila, spored, 13.15 odlomki iz zvočnih filmov (plošče), 14.00 vreme, borza, 18.00 Magistri so dejali, da boste vsi pisali, 18.40 slovensčina za Slovence (dr. Kolarič), 19.00 čas, vreme, poročila, spored, obvestila, 19.30 nacionalna ura, 20.00 prenos iz Beograda, 22.00 čas, poročila, spored, 22.15 koncert radijskega orkestra.

Zagreb: 20.00 koncertni večer, prenos iz Beograda, 22.00 poročila, vreme in napoved programa.

Beograd: 20.00 orkestralni koncert orkestra kraljeve garde, 22.00 čas, poročila, 22.15 prenos iz restavracije, 23. reproducirana glasba.

Čitajte in razširjajte »Glas naroda«!

Dr. O. Pirkmajer, predsednik Obl. odbora J. S. v Ljubljani

Pozdravljeni Jadranski stražarji!

Bela Ljubljana, kulturno in gospodarsko središče Slovencev, po razdalji, po težnjah in čustvih Jadranu najbližja izmed treh prestolnic, sprejema danes in prihodnje dni mile, drage goste iz vseh delov naše domovine.

Prvič se zbirajo v Ljubljani pod simbolom v morje potopljenega buzdovana kraljeviča Marka združeni javni delavci iz vse države h kongresu Jadranske straže, da kot predstavniki enega največjih in najvažnejših nacionalnih društev ter edine pomorsko-propagandne organizacije v Jugoslaviji pregledajo svoje dosedanje delo in začrtajo nove programatične smernice za bodočo akcijo.

Jadranska straža, idejna čuvarica naše domače morja, zasejana pred 12 leti, je v tej dobi vzrasla v mogočno drevo. S ponosom lahko ugotovimo, da je našla zlasti med Slovenci ugodna tla, mnogo vnetih negovalcev, navdušenih pristašev ter vernih prijateljev. Zlasti slovenska mladina se je

v poslednjih letih zbrala v mogočno armada mladih jadranskih stražarjev, ki zbrana pod svojimi številnimi praporji koraka pred vsemi ostalimi mladinskimi organizacijami. In prav je tako! Slovenci in morje so neolčljivo združeni. Brez solnčnega Jadrana za našo mladino ni zdravja in ne sreče; v Jadranskem morju in v mislih na našo kri bo zajemala mladina svojo moč ter razvijala svoje sile, da bo jaka in sposobna za veliko prihodnost. — In kadar gre za srečo naše mladine, smo složni in pri delu vsi — ne poznamo razlik — vsi kot en mož zagrabimo in vsi vztrajamo, dokler ne dosežemo ciljev.

Zato to enotno svečano lice naše bele Ljubljane. Kakor nevesta, ki sprejema svojega izvoljenca, se je okincala, da se pokaže v najlepši zunanosti. Ali to ni samo zunanost. Ljubljana ima dušo, ima srce, ki v vsej toploti bije ter navdušenja utripa v pozdrav milim gostom, jugoslovanskim jadranskim stražarjem.

Sprejmite naš iskren pozdrav in naše najboljše želje, da bo kongresno delo blagoslovljeno in uspešno. Naj nas jadransko slavo v Ljubljani, kraljev dar zastave in laskavo priznanje našega Najvišjega Pokrovitelja, veličastna razstava »Naš Jadranc«, revija naših pomladkov ter njih ognjevitost za visoke cilje JS in neomahljiva privrženost do našega Kralja utrdi v našem hotenju ter krepí v naših naporih, da bomo pomlajeni z najlepšimi nadami ter prerorjeni in trdni zavesti storili vse, da razgibljemo za našo idejo poslednjo vasio, da bo v vesoljnemu jugoslovanskemu narodu zazorelo prepričanje o bitnosti našega morja in njegovi nacionalni, gospodarski in kulturni važnosti za našo zemljo. Takrat klic Slovencev po zvezi z jugoslovanskim Jadrantom ne bo samo zahteva Jadranske Straže v Ljubljani, temveč odločen postulat vsega jugoslovanskega naroda. V tej želji pozdravljeni jadranski stražarji!

Spored svečanosti

O pisarnah ljubljanskega oblastnega in kraljevnega odbora JS v palači Ljubljanske kreditne banke niti ne govorimo. Saj itak vemo, da že vse leto pripravljajo vse podrobnosti za čim lepši uspeh kongresa JS. Tudi o pripravah odbora za razstavo »Naš Jadranc« na velesejmu ni treba več pisati, ker o njej čitamo vsak dan v listih, vendar pa moramo ugotoviti, da si mora ljubezni stričko Marjanovič vsak dan krajšati pas, toliko ima skrbi in dela. Glavni kongresni odbor JS rešeta in pretresa ter seje na magistratu pod vodstvom predsednika magistratnega direktorja g. Jančigaja in njegovega štaba vse podrobnosti, kar bomo videli na cesti in na prireditvah ter poslušali na družabnih večerih in drugih prireditvah. Že nad teden dni postavljajo po mestu drogevo, danes pa vse že tudi zastave, da vodje dekoracije, učenca mojstra Plečnika g. ing. arh. Mihevcica sploh ni več domov. K vsem tem odborom in odsekom se je pa na povabilo mestnega župana g. dr. Ravniharja pridružil še akcijski odbor za proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kralja Petra II., ki dela roko v roki za čim najveličastnejšo manifestacijo.

Prvič, odkar je tlakovan, je Kongresni trg spet okrašen z zastavami za rojstni dan našega kralja pokrovitelja JS. Vsi načrti za dekoracijo mesta so izdelani pod vodstvom mojstra Plečnika. Posebno slikovit je okvir Kongresnega trga proti zeleni Zvezdi, kjer že stoji dolga vrsta visokih posejnih rdečih drogov z zastavami, kakor bi se priklanjale pred novo zastavo JS, ki jo je poklonil sam kralj. Na sredi roba Zvezde je postavljena tribuna, kjer bo oltar, saj bo jutri sam knezoškof g. dr. Rožman opravil zahvalne molitve za kralja in blagoslovil novo zastavo ljubljanskega oblastnega odbora JS. Stirje visoki rdeči jambori s trobojnicami stoje ob vhodu na Vegovo ulico, kakor vitki stebri in je med njimi najlepši pogled na Napoleonov spomenik, ki bo drevi razsvetljen z reflektorji. Kandelabri na Kongresnem trgu so med seboj na ladijski način zvezani z nizi praporcev JS Venec drogov z zastavami stoji že tudi pred univerzo. Najdragocenejši okras Kongresnega trga je pa spomenik sv. Trojice. Njegov visoki stebel je ves pokrit z malimi lovorjevimi vencí, ki imajo pentlje v narodnih barvah, večji lovorjevi venci krase njegov podstavek, a tudi drugi deli znamenja so povdarjeni z agavami in palmami ter girlandami, zlasti pa z nizi praporcev JS. Pred tribuno bodo stoli za častne goste, za njimi pa skupine delegatov JS, oficirjev in narodnih noš, še dalje za temi skupinami pred hišami pa vojaška godba, godba »Sloga« in druge godbe, cerkveni pevci ter pevci Hubadove župe in pa seveda pevci podmladka JS. Množica na trgu bo pred spomenikom sv. Trojice slikovito zaključena s sokolstvom in gasilci, pred univerzo pa z uniformiranimi skavti. Ambulance samaritanov Rdečega križa bodo na oglih univerze v Gosposki in Vegovi ulici, v Bahovčevi lekarni in ob Novakovih trgovini ter za tribuno v Zvezdi, nadalje v kinu Matici ter v uršulinskem samostanu, razen tega bo pa Rogaska Slatina brezplačno delila svojo okrepčujočo slatino, ki jo drugače prodaja v korist JS.

Na mestnem trgu

Bogato dekorirana je tudi skupina Robbovega vodnjaka z lovorjevimi venčki in zelenjem, drevi bo pa razsvetljen z reflektorji. Pred portalom mestne hiše stoje ogromne palme, na pročelju bo pa bleščal žareč napis: Zivel kralj Peter II. Carobno bo pa delovalo starodavno, s starimi sgrafiti okrašeno magistratno dvorišče, ki je že vse v zelenju in cvetju, drevi bo pa razsvetljen z reflektorji.

Tudi po Masarykovi cesti vihrajo zastave na visokih drogovih, posebno bogato sta pa okrašena izhoda glavnega kolodvora. Na Gradu pred drevjem stoji deset visokih jamborov, da se zastave čudovito odražajo od zelenja, drevi bo pa grad seveda razsvetljen z reflektorji, kakor tudi nunska cerkev. Na pobočju grajskega hriba bo žareči napis: »Čuvajmo naše morje!« Vsi poskusi razsvetljave so se sijajno obnesli.

Okna hiš so okrašena s prapori JS in tudi velike trobojnice nosijo emblem JS. Že ves teden delajo tudi člani Društva izloženih aranžerjev ter so ustvarili v izloženih oknih prave umetnine v povečevanje JS, mnogo pa čitamo tudi zahtev zveze z morjem.

Svečanosti

se prično že danes v četrtek ob 10. z otvoritvijo velesejuna in razstave »Naš Jadranc«, ob 17. je pa na glavnem kolodvoru sprejem delegatov JS. Po sprejemu, ki naj se ga udeleži članstvo

JS, narodne noše in občinstvo, bo velik sprevod z železničarsko godbo »Sloga« po Miklošičevi cesti, Kralja Petra trgu, Tavčarjevi ulici, Tyrševi in Gosposvetski cesti na velesejem. Okrašite okna z zastavicami JS! Ob 18. naznani mestu in okolici z grada 21 topovskih strelav, da se pričenejo proslave kraljevega rojstnega dne. Ob 18.12 in z drugimi vlaki ponoči pridejo podmladki iz vse države, jutri ob 8.40 se s posebnim vlakom pripeljejo podmladkarji iz Maribora in zelene Stajerske, ob 9.27 pa iz Zagreba. Občinstvo naj sprejme in pozdravi tudi podmladke, saj je otroška duša hvaležna za vsako pozornost. Nabavite si kongresne znake pri damah po ulicah, ker brez znaka jutri ni dovoljen vstop na Kongresni trg k slavnosti, a člani JS naj si omislijo jutri rokavne znake.

Ob 19.30 drevi bo slavnostna baklada v proslavo kraljevega rojstnega dne. Društva se zberó ob 19. na Kongresnem trgu ter se razvijejo z vojaško godbo in godbama Sokola I. in »Sloga« v sprevod, ki koraka po Vegovi ulici in Rimski ter Bleiweisovi cesti mimo Banske palače po Aleksandrovi cesti, Prešernovi ulici in čez Marijin trg po Stritarjevi ulici pred magistrat, kjer bo govoril mestni župan g. dr. Ravnihar, godba Sloga zaigra državno himno, a združeni pevci Hubadove župe in Pevske zveze zapoje pod vodstvom g. Prelovca himno »Hej Slovanci.« Ker ognjemet drevi odpade in bo šele v soboto zvečer na telovadišču ljubljanskega Sokola ob velesejmu, bo pred magistratom tudi razhod, ne pa pred Narodnim domom. Spreveda se udeležijo vsa ljubljanska društva v krojih in v civilu ter z zastavami.

Na kraljev rojstni dan

bo jutri ob 9. v stolnici slovesna pontifikalna maša za kralja, vendar brez zahvalne pesmi, ker bodo to peli pri slavnosti na Kongresnem trgu. V pravoslavni kapeli bo svečana služba božja ob 7.30, v evangelijski cerkvi pa ob 10., obenem bo od 7. do 9.30 tudi velika vojaška parada vseh edinic na Taboru. Med 9.45 in 10. položijo glavni odbor JS z delegati iz vse države na spomenik Kralja Petra I. venec. Polaganja naj se udeležijo člani JS in občinstvo.

Proslava na Kongresnem trgu

se prične ob 10.30. Knezoškof dr. Rožman celibrira svečani Tedeum za kralja, a podmladkarji ter vse zbrano občinstvo poje staro Heydovo zahvalnico »Hvala bod' Gospod Bogu«. Nato zapojejo združeni pevski zbori Hubadove župe in Pevske zveze »Ti, ki si nas ustvaril«, nakar knezoškof blagoslovi kraljevo zastavo ljubljanskega oblastnega odbora JS in več praporjev Podmladka, odposlanec Nj. Vel. kralja Petra II. pa izroči zastavo predsedniku Oblastnega odbora, oziroma zastavonoši g. Janezu Brileju. Ko bo ta prisegel zvestobo, bo imel slavnostni govor predsednik Oblastnega odbora JS pomočnik bana g. dr. Pirkmajer, nakar vojaška godba zaigra državno himno. Po himni zapojejo združeni pevski zbori »Morje Adrijskosc«, nato pa govori novi predsednik Glavnega odbora JS, a slavnost na trgu zaključí vesela himna JS, ki jo pojo Podmladkarji ter združeni pevski zbori.

S Kongresnega trga se proti Šelenburgovi ulici takoj prične razvijati sprevod s sokolskimi jezdecí in fanfaro na čelu. Za njimi koraka godba Sokola I., nato pridejo sokolski praporji ter koraka sokolstvo. Za njimi bo v sprevodu ljubljanska gasilska župa s svojimi prapori, nato pa skavti s svojimi znaki Stegov in končno velika skupina narodnih noš. Stiri zastave oblastnih odborov JS otvorijo drugi del spreveda, zastavam pa slede delegati JS iz drugih banovin. Na sredi spreveda bo vihrala sama pravkar blagoslovljena in razvita kraljeva zastava ljubljanskega oblastnega odbora JS, ki ji sledi ves ljubljanski oblastni odbor z delegati iz Dravske banovine in članstvom JS. Sledila bo velika skupina oficirskega zbora, nato pa vojaška godba pred vsemi prapori podmladka. Za svojimi prapori koraka okrog 15.000 podmladkarjev in podmladkarji JS z godbami »Sloga«, »Zarja« in salezijansko godbo ter godbo JS iz Sarajeva in Borova, končno pa sprevod zaključijo najrazličnejša narodna, kulturna in nacionalna društva, korporacije in organizacije s pevci. Sprevod se bo pomikal po Šelenburgovi in Prešernovi ulici ter čez Marijin trg na Miklošičevo cesto, po Tavčarjevi ulici, Tyrševi in Aleksandrovi cesti na Bleiweisovo cesto, kjer bo pred banovinsko palačo mimohod mimo zastopnika Nj. Vel. kralja. Odtod se sprevod pomika dalje po Rimski cesti na Napoleonov trg, kjer bo razhod. Med sprevedom bodo rešilne postaje RK pri kavarni »Zvezda«, pri justični palači

na Kralja Petra trgu, pri hotelu »Slo« na Tyrševi cesti in pri mestnem liceju na Bleiweisovi cesti.

Ob 15. bo v opernem gledališču akademija podmladka z najboljšimi točkami ljubljanskih podmladkov, nastopijo pa tudi podmladki iz Celja, z Vrhnike in iz St. Vida. Ob 19. je baklada vojaštva v proslavo kraljevega rojstnega dne. Z vojaško godbo bo šel sprevod iz vojašnice kralja Petra po Poljanski cesti, Vodnikovem trgu, Pred Škofijo, Stritarjevi ulici, Marijinem trgu, Wolfovi ulici čez Kongresni trg v Šelenburgovo ter po Prešernovi ulici, Sv. Petra cesti, Fignerjevi ulici čez Šentpeterski most in Ambrožev trg ter spet po Poljanski cesti nazaj v vojašnico. Ob 20.30 je v veliki dvorani Zvezde pozdravni večer, ki ga priredi delegatom glavne skupščine mestna občina ljubljanska.

Izredni vlaki za podmladek Jadranske Straže. Ob priliki kongresa Jadranske Straže vozi dne 6. septembra 1935 iz Maribora gl. kol. do Ljubljane gl. kol. izreden vlak z odhodom iz Maribora gl. kol. ob 5. uri in prihodom v Ljubljano gl. kol. ob 8. uri 40 min. in isti dan za povratek izreden vlak z odhodom iz Ljubljane gl. kol. ob 17. uri 50 min. in prihodom v Maribor gl. kol. ob 21. uri 30 min. — Navedena izredna vlaka imata postanek na vseh postajah in postajališčih od Maribora do Litije. S tema vlakoma se vozi le podmladek Jadranske Straže v spremstvu učiteljev. Šolska vodstva naj se glede voznega reda informirajo pri pristojnih žel. postajah.

Ljubljanskemu prebivalstvu! Danes pridejo v Ljubljano z brzovlakom ob 17. uri številni delegati Jadranske Straže. Vabimo vse občinstvo, bratska narodna društva in zlasti narodne noše, da se udeležijo tega sprejema, ki je uvod v kongresne svečanosti Jadranske Straže v Ljubljani. Članstvo Jadranske Straže je obvezano, da sodeluje pri tem sprejemu z društvenimi čepicami in trakovi na rokavu. Oboje dobite v pisarni Jadranske Straže, Tyrševa 1a/IV.

Narodne noše, deca v mornarskih krojih in članice JS vabi Ženska sekcija Jadranske straže k sprejemu zunanjih delegatov! Narodne noše in mali mornarčki z zastavicami se zbirajo danes ob 16.30 pred kolodvorsko restavracijo. Članice s kongresnim znakom in cvetkami so vabljenje, da se v čim večjem številu udeležijo sprejema. V petek ob 10. uri prihod na kongresni trg po Šelenburgovi ulici!

Na Kongresnem trgu bo gospod knezoškof zapel tudi slavnostni Te Deum k proslavi rojstnega dne kralja Petra II. ob priliki slovesnosti Jadranske Straže. Peli bodo Haydnovo »Zahvalno pesem« v slovenskem jeziku, zato opozarjamo vse poverljive podmladkov Jadranske Straže, da pripravijo šolsko mladino na to, in skrbje, da bodo podmladkarji peli Te Deum skupno s Premrlovim zborom. Želimo, da se tudi ostalo občinstvo s petjem »Zahvalne pesmi« pridruži pevcem, tako da bo pesem mogočno objeknila po Kongresnem trgu.

Uprava Hubadove župe J. P. S. poziva vse (mešane, ženske in moške) zbore, naj se zbere (z zastavicami, kateri jih imajo), drevi najdalje ob 19. uri v Vegovi ulici pred Glasbeno Matico. V petek, 6. t. m. je zbirališče vseh moških zborov, ravnotan ob 10. uri. Točna in polnoštevilna udeležba vseh društev je narodna dolžnost. — Dr. Švigelj Anton, predsednik.

Vojni dobrovoljci! Dne 6. septembra praznuje Nj. Vel. kralj Peter II. prvič kot kralj svoj rojstni dan. Na večer pred 5. septembrom prirede vsa ljubljanska društva mirozov, pri katerem bodo sodelovali vsi v Ljubljani živeči vojni dobrovoljci. Pozivamo tovariše, da se zbero ob 19.15 pri Univerzi ob vhodu v Vegovo ulico. Pridite dne 10. septembra ob 20. uri na sestanek v Zvezdi. — Odbor.

Rezervni oficirji se pozivajo, da se udeležijo vsi mirozova na čast rojstnega dne Nj. Vel. kralja Petra II., ki se bo 5. septembra t. l. ob pol 20. uri. Zbirališče pri Univerzi ob začetku Vegove ulice. Dne 6. septembra se udeležijo rezervni oficirji službe božje v stolni cerkvi. Tovariši, posebno oni, ki pridejo v uniformi gredo z aktivnimi oficirji na Kongresni trg ter se udeležijo blagoslovitve zastave Oblastnega odbora J. S. v Ljubljani. Opozarjamo rezervne oficirje, da se je rešil spor med Središčno upravo in upravo Pododbora iz leta 1928. s popolnim zadoščenjem takratni upravi. Pričakujemo večjega ponovnega vstopa ter javljanja, da so uradne ure razen praznikov v torkih in petkih od pol 18. do pol 19. ure v pisarni UROIR, Zvezda, II. nadstr

Dnevni dogodki

× Nacionalna ura. Ob 19.30 bo predavala ministrstva za poljedelstvo. Prenos iz Beograda.

× »Službeni list« prinaša v 71. številki z dne 4. t. m.: 1.) uredbu o višem državnem strokovnem izpitu računsko blagajniških uradnikov v resoru ministrstva za finance, 2.) uredbu o izpremembi uredbe o izpremembah in dopolnitvah uredbe o zaščiti kmetov, 3.) navodila za sestavo proračuna mestnih občin za leto 1936/37., 4.) dopolnitev pravilnika o poslovanju zasebnih laboratorijev, 5.) dopolnitev pravilnika o bolničnih pristojbinah, 6.) ponudbo izvoznih dežev Narodni banki in 7.) razne objave iz Službenih novin. V »Prilogi« je objavljen razpis službe zdravnika v državni bolnici za duševne bolezni Ljubljana-Studenec in razpis pragmatičnega mesta blagajnika pripravnika v občini Novo mesto. V trgovinski register se je vpisala »Jugopol«, izvozna in uvozna trgovska družba v Celju. Priloga vsebuje še nekatere gospodarske razglase in objave, ki jih objavljamo na drugem mestu.

OKI jajčne testenine

Poskusite samo enkrat nebarvane

in nikdar več ne zaželite boljšega!

× Potres. V torek 3. septembra ob 18.36 so seizmološki aparati potresomerskega zavora na Tašmajdanu zabeležili začetek hudega potresa v daljavi 685 km od Beograda. Maksimalni pomik tal v Beogradu je bil ob 18.39.6 in je znašal 79 mikronov s periodičnimi valovi po 4 in pol sekunde. Konec zapisovanja potresa v Beogradu je bil ob 18.50.

× POZOR! Tovarna testenine Pekatete je uvedla novo cenejšo vrsto pakovanja, ki stane le 25 par na kg. Kadar kupujete Pekatete, zahtevajte jih le v paketi.

× Kongres lekarniških sodelavcev. Od 7. do 9. septembra t. l., bo v Beogradu v palači »Zanatskega doma« XIII. kongres »Saveza apotekarskih saradnikov kraljevine Jugoslavije«, s sledečim sporedom: 7. sept.: Predkonferenca širše savezne uprave. — 8. sept.: Otvoritev kongresa. Otvoritvi bodo sledili različni referati delegatov podružnic, v katerih se bodo obravnavala važna stanovska vprašanja. Zvečer se kongres zaključuje s skupno večerjo. — 9. sept.: Romanje na Oplenac in poklonitev na grobu blagopokojnega Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja.

Dober dan zimski — Lutz
Cenik: Tovarna Lutz peči, Ljubljana VII.

× Na 50letni jubilej CMD dne 15. sept. pred koncem velesajma pridejo v Ljubljano iz vse banovine družinski delegati. Udeležencem jubilejne skupščine je dovoljena polovična vožnja v II. in III. razredu v vseh brzih in potniških vlakih. Na vstopni postaji kupi vsak udeleženec velike skupščine celo vozovnico in žel. legitimacijo. Pri izstopu v Ljubljani se vozovnica ne sme oddati, ker velja tudi za povratek, če se izkaže lastnik s potrdilom družbinega vodstva, da se je velike skupščine udeležil. — Potrdila o udeležbi se bodo dobila pri skupščini.

Tehtnice vseh vrst dobavlja in popravlja
Makso Ferjan
Zvonarska ul. (Poleg bivše tovarne »Samassa«)

× Maturanti ljubljanske gimnazije in realke iz leta 1900. praznujejo 12. sept. t. l. v Ljubljani obletnico mature. Od desetih je za umrle sošolce sv. maša na Rožniku, ob trinajsti pa skupen obed v hotelu Bellevue. Udeležbo javite na spodnji naslov najkasneje do 9. sept. t. l. Zaradi jesenskega velesajma je železniška vožnja polovična. — Dr. Egon Starč, odvetnik, Ljubljana, Knafljeva ulica 10/I.

× Važno za posetnike letošnjega Ljubljanskega jesenskega velesajma. Posetniki velesajma imajo 50% popust na železnice. Za izrabo tega popusta je izdala železniška uprava posebne železniške izkaznice, ki jih izdajajo blagajne vseh železniških postaj po 5 Din za komad. Vsak posetnik kupi na odhodni postaji tako železniško izkaznico za 5 Din in celo vozno karto do Ljubljane. Številko vozne karte vpiše postajna blagajna v železniško izkaznico in isto žigosa. Uprava velesajma potrdi obiskovalcu v železniško izkaznico obisk velesajma. Na povratku žigosa železniško izkaznico še blagajna ljubljanske postaje, naker velja ta vozna karta za brezplačen povratek po isti ali krajši poti. Železniška izkaznica brez potrdila o obisku velesajma za brezplačen povratek ni veljavna. Popust velja za dopotovanje v Ljubljano od 31. avgusta do 16. septembra zaključno, za povratek pa od 5. do 21. septembra zaključno.

Volitve za jesen — Lutz
Cenik: Tovarna Lutz peči, Ljubljana VII.

× 1000 dinarjev letnega zaslužka nudi 12 angorskih kuncev malemu človeku-rejcu. Ako vestno ravna s svojimi živalcami, prejme rejec angorskih kuncev tekom leta 4 kg volne, ki jo lahko takoj vnoveči pri društvu rejcev angorskih kuncev kraljevine Jugoslavije s sedežem v Kočevju, kjer prejme denar za poslano volno. Najlepšo priliko, da se vsak prepriča o tem, bo imel na ljubljanskem velesajmu v času od 5. do 15. septembra. Takoj pri vходу v paviljon F je nameščena razstava angorskih kuncev in angorske volne, kjer prejme vsak intere-

PHILIPS RADIO

sent vse informacije. Uverjeni smo, da pričnete v najkrajšem času z rejo angorskih kuncev in si tako pomagata v današnjih težkih razmerah do skromnih dohodkov. Na dober uspeh!

Ljubljana

DNEVNA PRATIKA

Četrtek, 5. septembra. Katoličani: Lavrencij. Pravoslavni: 23. avgusta, Lup. muč.

DEŽURNE LEKARNE

Dr. Piccoli, Tyrševa cesta št. 6; Hočevar, Celovska cesta št. 62; Gartus, Moste, Zaloška cesta št. 18.

— 0 —

* Mestno poglavarstvo v Ljubljani poziva vse hišne posestnike, da na večer pred rojstnim dnem Nj. Vel. kralja Petra II. danes 5. septembra razobesijo na poslopih drž. zastave. Predsednik mestnega poglavarstva dr. Ravnihar Vladimir, s. r.

* Nekaj pripomb. Danes in jutri se bodo zbrale v Ljubljani ogromne množice, da proslavijo rojstni dan našega mladega kralja Petra II. in razvijte prapora Jadranske Straže, ki jo je poklonil Nj. Vel. kralj Peter II. Vse mesto se je odelo v zastave, le na Kongresnem trgu, kjer bodo glavne svečanosti boli srce vsakega zavednega Jugoslavana, ko vidi viseti na drogovi »modre, bele in rdeče rjuhe« namesto naše lepe trobojnice. Izgovor, da so trobojnice predrage, je popolnoma jalov, ker bi se iz tega blaga lahko naredile manjše zastave. Nikjer na svetu se ne postopa tako z največjo svetinjo — državno zastavo — le pri nas v Ljubljani se dobljo brijtne glave, ki hočejo uvesti novo zastavo, seveda samo za Ljubljano.

Kapital v zimi — Lutz
Cenik: Tovarna Lutz peči, Ljubljana VII.

* Uprava občine Vič prosi občane, naj na večer pred rojstnim dnem Nj. Vel. kralja Petra II. ob priliki obhoda društev po občini razsvetlijo svoje hiše ali stanovanja. Na rojstni dan 6. septembra naj pa razobesijo zastave ter se udeležijo sv. maše v župni cerkvi ob 8. uri.

* V kapeli slov. starokatoliške cerkve v Ljubljani na Gosposvetki cesti št. 9 bo v petek, na rojstni dan Nj. Vel. kralja Petra II. ob 9. uri slovesna sveta maša z zahvalno pesmijo in molitvami. Zastopniki oblasti, društev in organizacij ter verniki in prijatelji naše cerkve se prijazno vabijo k udeležbi. Odbor.

* Uprava Združenja trgovcev v Ljubljani opozarja vse gg. trgovce in člane, da morajo biti v petek na rojstni dan Nj. Vel. kralja vse trgovine ves dan zaprte.

KAVARNA
VELESEJEM
Vsak dan vele-
mentne atrakcije!

Volga

* Ministrstvo za vojsko in mornarico razpisuje 25 mest uradniških pripravnikov VIII. položajne Grupe, sodne stroke. Prosilci-diplomirani pravniki s položenim izpitom za rezervnega častnika naj vložijo prošnje do 13. septembra 1935. Razpis je na vpogled v mestnem vojaškem uradu, soba št. 1.

* Seja ljubljanskega pododbora Zveze kmetijskih fantov in deklet bo v nedeljo, 8. septembra ob 9. uri v prostorih Zveze v Tavcarjevi ulici 1. Udeležba za vsa društva obvezna.

* Trgovci! Oblastni odbor JS Vas iskreno prosi, da ob dnevh Jadranskega kongresa priredite svoje izložbe v znamenju Jadranske Straže.

* Razstavniki prostori na letošnjem jesenskem ljubljanskem velesajmu od 5. do 16. septembra bodo posetnikom dostopni vsak dan od 8. do pol 19. ure.

* Odsek TKD Atene za prehrano dijaštva v šolski kuhinji Njenega Veličanstva kra-

ljice Marije zbira dogovorno z upravo šolske poliklinike darove v naturalijah in denarni sredstva, da omogoči več brezplačnih in znižanih mest v tej ustanovi. Prosimo cenjeno občinstvo, da sprejme s primernim razumevanjem in naklonjenostjo našo akcijo na znanje. Darovi se oddajajo v pisarni Atene, Prečna ulica št. 2. Imena darovalcev na željo objavimo.

* Dražba zaplenjenega orožja. — Sresko načelstvo ljubljansko v Ljubljani bo v svojem uradu, Hrenova ulica št. 11, 24. septembra ob 9. uri prodalo na javni dražbi nekaj zaplenjenega orožja. Ob isti priliki se bo prodalo na dražbi tudi nekaj drugih predmetov (2 budilki, 1 suknjič, 1 bicikelj in 1 ogrodje od bicikla). Predhodno pa opozarjamo prizadete stranke, da lahko uveljavijo svojo pravico, to je, da v prvi vrsti same razpolagajo z njim odvzetim orožjem. To pravico bi se moralo uveljaviti najdalje do 12. septembra.

Modni atelje
BAZANELLA, Gajeva 6. I.
zopet redno dela

* Gledališke predstave za velesajem. Prva predstava v letošnji predsezoni bo vprizoritev Sophoklejevca »Kralja Edipa« v režiji prof. Šesta na letnem gledališču v Tivoliju. Za tem bodo vprizorili v drami »Izdaja pri Novari«, »Siromakovo jagnje« in »Postržek«. V operi bo v petek 6. sept. slavnostna predstava v proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kralja Petra II. »Manon«. V soboto 7. septembra bo splitska opereta »Mala Floramye« in v nedeljo 8. sept. »Sveti Anton, vseh zaljubljenih patron«. Nato »Trubadur«, »Faust«, »Hoffmannove pripovedke«, »Traviata«, »Štirje grobniki« in »Boccaccio«.

Čevlje — točno po Vaši nogi —

specijalna vsakovrstna obuvala izdeluje:
DERMASTIJA IVAN, Ljubljana
prej Pobeška, čevljarstvo, Cankarjevo n. 13

* Dobrodelno tombolo v korist revni šolski mladini, ki jo je dovolilo ministrstvo za kmetijstvo, priredi mestna občina ljubljanska 29. septembra. Mestna občina je dobila dovoljenje, da sme prodati do 30.000 srečk, komad po Din 2.—. Mestna občina bo preskrbela, da bodo dobitki čim številnejši, vsi pa gotovo lepi in praktični. Seznam dobitkov se bo pravočasno objavil v časopisih in pomembnejši dobitki pa razstavili v izložbenih oknih trgovin na najpomembnejših točkah. Ker bo cena srečk v primeri z vrednostjo dobitkov malenkostna, pričakuje mestna občina, da bo občinstvo pridno segalo po teh srečkah in ji s tem pomagalo pri njenem velikem delu, da pomaga naši revni deci na vseh poljih potrebe.

* Tatvina denarja. Vinko Koman, posestnik v Dravljah 22, je prijavil, da mu je med 28. in 30. avgustom izginilo iz nezaklenjene železne blagajnice iz predala omare za perilo v podstrešni sobi 3500 dinarjev. Tatvine je osumil domače, ker ni po njegovem mnenju nihče drugi vedeti, kje naj bi bil shranjen denar.

* Sumljiv gost v trgovini. V trgovini za železnino pri Schneider-Verovski na Tyrševi cesti se je 31. avgusta ob 5. popoldne pojavil neki sumljiv moški in se nekaj časa sukal po trgovini, kar je vzbudilo pozornost uslužbencev. Nenadno je neznanec pograbil s pulta 2 škatli jedilnega pribora in nato zbežal iz trgovine. Trgovski pomočnik Rudolf Danijel ga je zasledoval in ga zasačil v kleti hiše št. 3 v Dalmatinovi ulici. S pomočjo stražnika ga je aretiral in preiskal. Ker nista pri njem ničesar našla, sta preiskala klet in našla v kotu skriti škatli. Odvedla sta ga na policijo, kjer so ugotovili, da gre za bivšega 30letnega mesarja Stefana Gradišnika iz Mežice pri Prevaljah. Tu so ugotovili tudi, da je bil zaradi tatvine obsojen že na tri mesece zapor.

Maribor

Proslava kralj. rojstnega dne v Mariboru

Maribor, 4. septembra.

Obmejni Maribor se z veliko vnamo pripravila, da čim slovesneje proslavi rojstni dan Nj. Vel. kralja Petra II. Po prijavah sodeč bodo pri proslavi sodelovala vsa mariborska nacionalna, kulturna in ostala društva. Razpored za povorko je naslednji:

Pred sreskim načelstvom se zberejo Sokoli-konjeniki, za njimi vojaška godba, nato častniki in predstavniki uradov ter deputacije. Na južni strani sreskega načelstva se zberejo Sokoli, gasilci, godba »Danice« in akademiki; na križišču Vrazove in Krekove ulice godba poštarjev; ob vzhodni strani realke šolska mladina, na križišču Gregorčičeve in Grajske ulice godba »Drava«, na Trgu Svobode pevska družstva, ženska družstva, godba železničarjev, godba tekstilnih delavcev in železničarji. Vzhodna polovica Trga Svobode je rezervirana za ostalo javnost, ki se namerava udeležiti povorke. — Društva naj skrbijo, da bo odhod točno ob pol 20. uri, kar bo javljeno s fanfarami.

Povorko otvori jezdni odsek Sokola, njemu sledi vojaška godba, nato častniki, predstavniki uradov in deputacije, Sokoli, gasilci, godba »Danice«, akademiki, godba poštarjev, šolska mladina, železničarska godba, društva in organizacije, pevska družstva, ženska družstva, godba »Drave«, železničarji, godba tekstilnih delavcev in ostalo občinstvo.

Mariborčani! Okrasite in razsvetlite okna v ulicah, kjer bo šla povorka. Zlasti pa še na Glavnem trgu, kjer bo manifestacija pred magistratom. Udeležite se povorke vsi, da bomo na dostojen način pokazali svojo vdanost kraljevskemu domu in našemu ljubljensku mlademu kralju Petru II.

Δ Zaprta ulica. Zaradi cestnih del so zaprli Betnavsko cesto med Stritarjevo in Jezdarsko ulico.

Δ Strokatoliška cerkev. Dne 6. septembra — v petek — na rojstni dan kralja Petra II. bo ob 9. uri v Narodnem domu peta sv. maša za kralja z zahvalno pesmijo.

Δ Seja mestnega sveta. Mariborski župan je sklical sejo mestnega občinskega sveta za torek 10. septembra ob 18. uri v mestni posvetovalnici. Dnevni red je oddaja del za zgradbo deške meščanske in dekliške osnovne šole v magdalenskem predmestju.

Δ Naplavijeno truplo. Te dni je Drava pri Sv. Janžu na Dravskem polju naplavlila truplo učiteljice Jožice Kos iz Studencev. Imenovana je bila že delj časa živčno bolna in je že nekajkrat poskušala samomor. Pred dnevi je odšla od doma in skočila v Dravo.

Δ Tino Patiera v Mariboru. Te dni se je mudil v Mariboru svetovno znani tenorist Tino Patiera, ki je rodom iz Dalmacije. Vrača se v Prago z naše riviere.

Δ Slovo vzornega Sokola. Iz Maribora je premeščen k Sv. Lenartu v Slov. gorah požrtvovalni prednjak Sokola-Matice br. Ivan Čelhar. Sokoli so mu priredili poslovilni večer.

Δ Ipavčeva pevska župa poziva moške zbornice mariborskih in okoliških pevskih društev, da se zberejo k povorki v četrtek, na predvečer rojstnega dne Nj. Vel. kralja Petra II. ob 19.15 uri na Trgu Svobode. Arhivarji naj prinesejo Jenkovo »Molitev« in Vilharjevo »Slovenec, Srb, Hrvat«.

Δ Mladoletni morilec obsojen. V tajni razpravi se je pred malim senatom zagovarjal danes dopoldne komaj 18letni delavec Dezider Čukuk. Ker je poskušal letos 26. maja v Šalancih pri Murski Soboti umoriti 64letno prevzitarico Julijano Temljn, ki jo je vrgel na tla in jo davil, je bil obsojen na 5 let robije.

Δ Aretirani ljubitelji tujih koles. V Rogški Slatini so orožniki aretirali Antona Horvata s Pobrežja, ki je 31. avgusta ukradel kolo Antonu Domitru. Pri zaslišanju na policiji so ugotovili, da je aretiranec ukradel kolo tudi čevljarju Avgustu Guzlu v Gosposki ulici. Obe tatvini priznava in ga bodo predali sodišču.

Δ Nočni vlom. Preteklo noč je bilo vlomljeno v gostilniške prostore gostilne »Tržaški dvor« Antonije Babičeve na Tržaški cesti. Neznani storilec so odnesli za 150 dinarjev kovance, nekaj cigaret in drugih predmetov, tako da znaša skupna škoda okoli 600 dinarjev.

Δ Kino Union: Danes, četrtek, zadnjič veseloigra »Štiri in pol mušketirja«. Od jutri, petka dalje senzacionalni vefilm »Grof Monte Christo« popolnoma na novo insecinirani film.

Δ Grajski kino: Danes senzacionalni dvojni spored »Sherlock Holmes, slavni detektiv« in »V zadnji minuti«, najboljši cowboy film. Oba filma v enem sporedu. Pride: »Mati«.

Celje

V četrtek, dne 6. septembra t. l. praznuje Nj. Vel. kralj Peter II. prvič svoj rojstni dan kot kralj Jugoslavije. Kot po vsej državi se b. tudi v našem mestu ta dan na slovesen način proslavil.

Prej ta večer, to je dne 5. t. m. priredijo celjska nacionalna in kulturna društva povorko in bakljado. Zbirališča ob 19. uri na Glaziji. Občinstvo mesta Celja s tem vabim, da se udeleži povorke. Prebivalstvo mesta Celja dalje vabim, da okraši svoja poslopja z državnimi zastavami že na večer pred rojstnim dnem Nj. Vel. kralja v vseh ulicah pa, kjer se bo pomikala povorka, okraši in razsvetli izložbe in okna. V trgovinskih in obrtnih obratovalnicah mora v smislu čl. 33. naredbe o odpiranju in zapiranju trgovinskih in obrtnih obratovalnic v Dravski banovini, Službeni list št. 5/2 iz leta 1930, počivati delo ves dan. — Mestno poglavarstvo Celje, predsednik: Dr. Goričan s. r.

■ Društvo »Soča« v Celju prosi, da bi se vse naše članstvo korporativno udeležilo bakljade, ki bo ob priliki proslave rojstnega dne Nj. Vel. kralja Petra II., ki bo v četrtek 5. t. m. ob 7. uri zvečer na Glaziji. Dan nato naj se udeleži tudi službe božje v Marijini cerkvi, ki bo ob 8. zjutraj. — Odbor.

■ Za rezervne oficirje in vojaške uradnike. Mestno poglavarstvo obvešča vse rez. častnike in vojaške uradnike, da bo svečana služba božja za proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kralja dne 6. t. m. ob 8. uri v Marijini cerkvi, nato pa v pravoslavni in evangelski cerkvi. Udeležba je je v smislu § 472 in 474 pravi službe II. del, obvezna in je izostanek opravičiti.

■ Jadranska Straža. Legitimacije za četrtinsko voznino za kongres Jadranske Straže se dobijo od večeraj na Cankarjevi cesti št. 4. (Uprava »Slov. hmeljarja«.)

■ Pevcem! Člani »Celjskega Zvona«, »Olike« in CPD se pozivajo, da pridejo bi kratki vaji v četrtek po bakladi v Narodni dom.

■ Smrtna kosa. V bolnišnici je umrla 62 let stara žena posestnika Antonija Lah iz Starega trga pri Pilšanu. N. v m. p! Zalutno naše sožalje!

■ Cigan z ženskim kolesom. V noči na torek je ujel stražnik na cesti 17letnega cigana Ferdinanda Gartnerja, ki se je vozil po mestu na ženskem kolesu brez luči in tablice. Toda cigan se je izmuznil. Potem pa so ga zopet vlovili, ko že ni imel več kolesa. Najprej je pravil, da je kolo njegovo, potem je pa le priznal, da ga je ukradel izpred gostilne Kavalir v Levcu.

Ptuj

Tatvina na pokopališču. S pokopališča je izginil spomenik mestne župnije, katerega so našli na pokopališču na Hajdini, in sicer na grobu nekega Vajgla. Pri zaslišanju je žena pokojnega izjavila, da je kupila spomenik od kamposkega Vesenjaka iz Budine, kar pa ta odločno zanika. Zadevo bo razčistilo sodišče.

Užela se je. Fajfar Terezija, viničarska hči iz Gomile, se je pri žetju trave za živino užela v kazalec leve roke. Ker razmeroma mali rani ni posvečala dosti pažnje, si ji je zastupila kri, ter so jo morali oddati v bolnišnico oskrbo-

Gospodarstvo

Jugoslovanski tekstilni uvoz

V zadnji številki »Privrednega pregleda« razpravlja znani tekstilni strokovnjak C. M. Joksimović o jugoslovanskem tekstilnem uvozu v zadnjih desetih letih. Med drugim navaja tudi naslednjo zanimivo statistiko tekstilnega uvoza v letih 1925 do 1934:

Leto	Ves uvoz v milijonih dinarjev	Tekstilni uvoz	% vsega uvoza
1925	8.753	3.551	41
1926	7.632	3.055	40
1927	7.286	2.919	40
1928	7.835	2.636	34
1929	7.595	2.542	33
1929-29	39.101	14.703	38
1930	6.960	2.390	34
1931	4.800	1.593	33
1932	2.860	962	34
1933	2.883	1.152	40
1934	3.573	1.425	40
1930-34	21.076	7.522	36
1925-34	60.177	22.225	37

Z ozirom na navedeno statistiko pravi avtor, da je uvoz tekstilnega blaga v primerjavi s celokupnim uvozom skoraj enak tako v prvem petletju (1925-29 = 38%) kakor v drugem petletju (1930-34 = 36%), ko je bila že v veljavi nova carinska tarifa. To pomeni, da se niso uresničila pričakovanja, inicijatorjev nove carinske tarife, da bo namreč domača tekstilna industrija počenši z letom 1925 vsako leto bolj krila domačo tekstilno potrošnjo. Ta neuspeh domače tekstilne industrije je v precejšnji meri prizadel vse gospodarstvo. V zameno za tekstilni uvoz moramo dati pridelke naših kmetov, ki si le težko in samo delno morejo nabaviti najnujnejše tekstilno blago, medtem ko je bila naloga domače tekstilne industrije, da v čimvečji meri krije potrebo tekstilnega blaga najširših ljudskih vrst, predvsem kmetov samih.

Navedena statistika o uvozu tekstilnega blaga pa je zanimiva tudi zaradi primerjave s celokupnim uvozom. Naš domači trg je, kot kaže statistika velik konzument tekstilnega blaga.

Gospodarske vesti

= Načrt državnega proračuna za l. 1936. 37. V vseh ministrstvih je dogotovljen podroben načrt državnega proračuna za novo proračunsko leto 1936/37. Predlog proračuna bo v najbližnjem času predložen Narodni skupščini v razpravo.

= Revizija trgovinskih pogodb. Praška »Prager Presse« javlja iz Beograda, da se na mero-dajnih mestih proučava vprašanje revizije trgovinskih pogodb z vsemi tistimi državami, s katerimi je naša trgovinska bilanca pasivna.

= Promet v jugoslovanskih lukah. V mesecu juliju je odplulo iz naših jadranskih luk 9815 brodov s skupno tonažo 1.899.243 ton.

= Olajšave za hipotekarne dolžnike. V državnih hipotekarnih banki pripravljajo uredbo, ki bo nudila hipotekarnim dolžnikom nove olajšave.

= Izvoz jabolk v Nemčijo. Privilegirano izvoznostno društvo (PRIZAD) daje izvoznikom kontingent za 25.000 mtc. jabolk za izvoz v Nemčijo do 24. septembra s carino 450 RM na 100 kg.

Jabolka je mogoče izvoziti tudi v razsutem stanju.

= Uredba o volitvah v zbornice. Minister za trgovino in industrijo je predpisal novo uredbo o volitvah v zbornice za trgovino, obrt in industrijo. Mandat zborničnih svetnikov traja šest let, vsaka tri leta pa se vrše volitve za polovico svetnikov, ki jim je potekel šestletni mandat. Glasovanje je tajno in osebno. Aktivno pravico glasovanja ima vsak član zbornice.

= Uvoz koroze v Italijo. Savezi kmetijskih konzorcijev in konzorcijev izvoznikov žita v Italiji so dobili dovoljenje za uvoz pol milijona mtc. koroze.

= Nemčija je centralizirala izvoz hmelja. V Nemčiji poskušajo popolnoma centralizirati izvoz hmelja. V to svrhu je dolžan vsak hmeljar, ki ima več ko 40 arov površine zasajene s hmeljem, odstopiti »Nemškemu društvu za promet s hmeljem« 10% svojega pridelka po veljavni dnevni ceni.

= Pokroviteljstvo nad Zvezno razstavo rodovne živine v Murski Soboti, ki se bo vršila dne 8. t. m. je prevzel minister za kmetijstvo gosp.

Svetozar Stanković. Priprave so v polnem teku. Zanimanje med živinorejci je veliko. Znano je, da so naši Prekmurci prvovrstni živinorejci, prihodnjo nedeljo pa hočejo pokazati uspeh selekcijskega dela. Živinorejce bodo tudi zanimala tekme v oranju s kravami, preizkušnja vožnje ter uspešnost hoje. Živina bo razstavljena iz srezov: Dol. Lendava, Murska Sobota in Ljutomer. Vse živinorejce vabimo na razstavo. Poslužite se polovične vožnje, ki velja od sobote opoldan do ponedeljka do 12. ure.

Borzna poročila

DEVIZE

Ljubljana, 4. septembra. Amsterdam 2958'51 - 2973'11, Berlin 1754'20 - 1768'08, Bruselj 734'18 - 739'24, Curih 1424'22 - 1431'29, London 216'23 - 218'29, Newyork 4335'01 - 4371'32, Pariz 288'43 - 289'87, Praga 180'83 - 181'94, Trst 355'81 - 358'90.

Curih, 4. septembra. Beograd 7, Pariz 20'26, London 15'2225, Newyork 307, Bruselj 51'60, Milan 25'05, Madr. 41'9750, Amsterdam 207'5750, Berlin 123'35, Dunaj 57'40, Stockholm 78'50, Oslo 76'50, Kopenhagen 67'95, Praga 12'7050, Varšava 57'9250, Atene 2'90, Carigrad 2'47, Bukarešta 2'50, Helsingfors 6'71, Buenos-Aires 0'8225.

VREDNOSTNI PAPIRIJI

Zagreb, 4. septembra. 7% invest. pos. 80'50 n, Vojna škoda 369'50 - 370'50, sept. 368 - 371, okt. nov., dec. 371 r, 4% agr. obv. 45 n. 7% Bler. pos. 73 - 74, 8% Bler. pos. 81'75 - 83'50 - 83 - 84, 7% pos. hipot. banke 75 n. 6% begl. obveznice 63'50 - 64'25, Agrarna priv. banka 232 n. Dunaj-Zagreb 839'50 - 849'50 - 844'50, Dunaj-Beograd 845 - 835, Grčija-Zagreb 33'25 n, Grčija-Beograd 34'35 - 33'65, Priv. klir. London-Zagreb 233'65 - 235'25 - 234'45, Privatni klir. London-Beograd 235'30 - 233'70, Priv. klir. Madrid-Zagreb 565 r, Priv. klir. Madrid-Beograd 570 pon., Trboveljska 95 n, Izis 40 r, Sečer. Osijek 120 n.

HMELJARSKO POROČILO

tržnega nadzornika

Zalec, 4. septembra.

Tendence čvrsta. Ponudba v Zalcu znatno popustila. Par trgovcev - kakor običajno - je prekinilo nakupovanje dokler ne prejmejo novih naročil. Drugi inozemski komisijonarji kupujejo naprej po ceni Din 20- do Din 25-.

V veži predsednika Hmeljarskega društva v Zalcu je od danes naprej videti zanimivo razstavo in primerjavo inozemskih hmeljev s savinjskim hmeljem. Razstava prikazuje naslednje poučne napise:

»Svetovni konzum piva se stalno dviga: v Nemčiji za 6 odstotkov.

Pomembnejših starih zalog ni!

Pridelek proti lanskemu v CSR 20-25.000 q manjši!

Cene hmelja koncem avgusta 1935 za kg:

češki 51-60 Din,

nemški 68-108 Din,

savinjski 18-25 Din.

Številko govorijo same zase.

Pod navedenim poročilom se nahajajo vzorci čeških, nemških in savinjskih hmeljev, med katerimi je savinjski hmelj oz. vzorec tega glede barve najlepši.

Za pristnost razstavljenih vzorcev jamči predsednik Hmeljarskega društva, ki se je pravkar vrnil s potovanja iz Nemčije in CSR.

= Sport =

Sabljaški turnir za prvenstvo Dravske banovine

V dneh 6., 7. in 8. t. m. bo v Mariboru prvenstvo Dravske banovine, ki ga prireja Mariborski akademski sabljaški klub.

Prijavilo se je mnogo borilcev iz Ljubljane in Zagreba, kar obeta hudo konkurenco, zlasti v seniorski floret skupini, katere se udeležijo kompletno seniorsko moštvo SK Ilirije. Po dveh letih bosta zopet zastopala barve SK Ilirije gg. Marion in Pengov Marjan, ki sta bila v tem času odsotna. Zanimanje za turnir je v Mariboru zelo veliko, ker je v nedeljo 8. t. m. istočasno dvomatch med Dolno Avstrijo in reprezentanco Dravske banovine za darilo g. bana. Moštvo v floretu bodo sestavljali sami Ilirijanci, ki bo sicer nastopilo z eno rezervo, ker je mesto obolelega g. Mandeljca postavljen g. Pengov Jože, ki je postal na letošnjem državnem prvenstvu v Beogradu senior.

Moštvo v sablji in epeju pa bo sestavljeno z borilci MASKA in SK Ilirije.

Turnir bo v terasni dvorani hotela Orel. Vstop prost.

za vse naše vloge in obveze jamči z vsem premoženjem in vso davčno močjo

DRavska banovina

KDOR VARČUJE SVIH LAS SE OBVARUJE

HRANILNICA DRAVSKE BANOVINNE LJUBLJANA MARIBOR CELJE

Proč z zamudnim in trudopolnim delom

To pa boste dosegli le z uporabo zgoščene politure „POLINIT“ ki jo razredčite z 95% špiřitom. Po-hiščno politirano s „POLINITOM“ dobi takojšen nedosežen blesk.

Zaloga:

R. HAFNER, Ljubljana
Celovška c. 61 - Telefon 35-65

Lepa jabolka

že v zalogi pri

Gospodarski zvezi
Ljubljana, Tyrševa 29

INSERIRAJTE V „GLASU NARODA“!

ŠTRUKELJ LUDVIK

SPLOŠNO ČRKOSLIKARSTVO

LJUBLJANA - MIKLOŠIČEVA 16 - DALMATINOVA 10

Ustanovljeno leta 1923

Izdaje: steklene, pločevinaste, lesene in platnene napisne table. Kovinaste, lesene, steklene, mavčne, celulozne in papirnatne črke. Električne, svetlobne reklame (transparenti), napisi na zid, slikanje državnih grbov itd. Naročila sprejema in izvršuje za vso državo.

Čudesca

v preciznosti kroja moških oblačil ustvarja modna trgovina in zaloga Trench coat-ov

FRANC CVERLIN

konfekcija moških oblek

MARIBOR
Gosposka ulica 32

Obiščite

ново ljudsko kuhinjo

Vošnjakova ulica 4
(dohod z Gosposvetske ulice pri št. 12)

KOSILO:

juha, goveja ali pa zelenjadna Din 4-6

meso, dve prikuhi Din 6-8

s pečenko in močnato Din 4-5

VEČERJA Din 10-

Abonenti celodnevno Din 10-

Dnevno sveže pripravljena jedila, ob vsakem času na razpolago:

vampi, golaž, kurja ali telečja obara Din 3-

Kava, čaj Din 1'50 do Din 2'-

Razne močnate jedi in kompoti Din 2-3

Uporablja se izključno domača mast in domače testenine

Stare obleke, čevlje,

pohištvo itd., kupujem in prodajam Grem gledat na dom.

Mara Andlovic,
Galusovo nabrežje 27.

Telefon 2059

Suha drva, premog., karbopakete dobite pri

I. POGAČNIK
Bohoričeva ulica št. 5

Dobre šivilje

zmožne konfekcije in perila sprejememo v stalno nameščenje! Za odgovor poslati 3 Din v znakah in sliko na:

Konfekcija Hašek J.
Karlovac
Marmontova aleja 20

Naročajte „Glas naroda“!

MALI OGLASI

Vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek 5 Din. Drž. in ban. davek 3 Din. Oglasniki, ki iščejo službe, plačajo samo po 25 par za besedo. Pri malih oglasih reklamnega značaja stane pettina vrsta 2 Din. Na pismena vprašanja je priložiti za odgovor 2 Din v znakah. - Mali oglasi so plačljivi takoj pri naročilu.

MOTORNO KOLO znamke Indian, gen. popravljen in prenovljen Din 2500- se pod ugodnimi pogoji proda. Naslov v upravi lista.

AVTO Austro-Daimler poltovorni, zelo pripraven za gasilce, Din 6000-; tudi proti hranilni knjižici. Naslov v upravi lista.

HRANILNE knjižice mestne hranilnice, Ljubljanske kreditne banke ali Kmetijske hranilnice kupim. Ponudbe pod »Do 150.000« - na ogl. odd. lista.

PREPROGE (Laufteppiche) različne in blago za zavese (Rolete) vse novo po ceni prodam. Vprašati pod »Zelo ugodno« na ogl. odd. lista.

SAMONAVIJAČE (Selbstroller) za zavese, prvovrstni domači proizvod, zelo solidne in trpežne se proda. Interesenti naj se oglašijo pod »Dobra znamka« na ogl. odd. lista.

VILA na lepi točki ljubljanske okolice na prodaj. Prostran vrt, sadovnjak, gozd, krasna lega ob vodi. Primerno zlasti za letovišče ali za upokojenca. Radi od-seljitve izredno ugodna kupna priložnost. Ponudbe pod »Mojmir« na upravo »Glasa naroda«.

ZASTOPSTVO dobro idočega predmeta za Dravsko banovino proti proviziji in polovi-ci stroškov, išče dobro vpeljan polnik. Cenjene ponudbe pod »Dravska«.

Vse tiskovine za hranilnice, občinske urade, sreska naletstva, zadruga, društva in zasebnike najhitreje in najceneje dobavljiva

TISKARNA ERKUR

LJUBLJANA, GREGORČIČEVA UL. 23

LASTNA KNJIGOVEZNICA
ROTOTISK -- TELEFON 25-52

„Slavija“ Jugoslovanska zavarovalna banka v Ljubljani

Gosposka ulica 12, telefon šte. 2176, 2276.

Podružnice: Beograd, Zagreb, Sarajevo, Osijek, Novi Sad in Split

Dr. Henrik Steska:

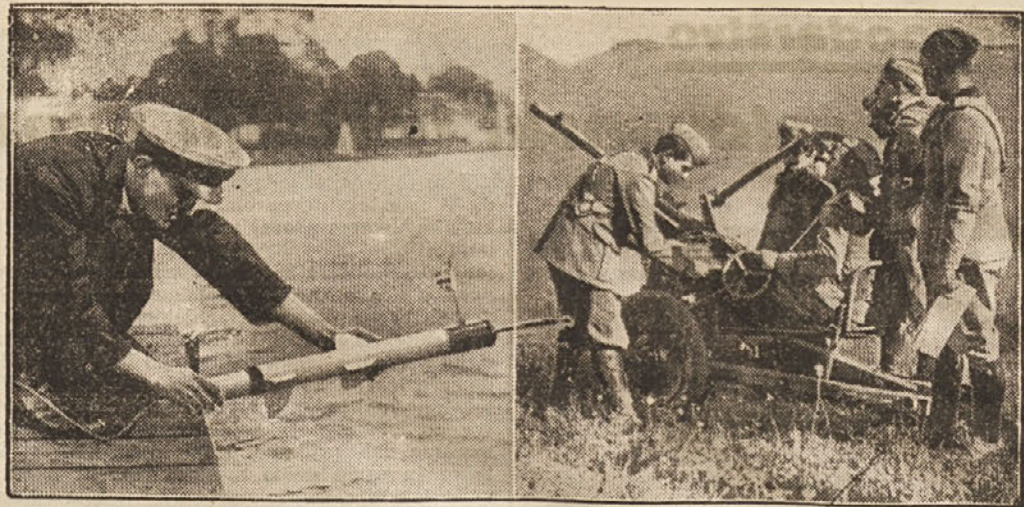
O notranji ureditvi banov. samouprave

Glavna organa banovinske samouprave, ki ju že ustava sama predvideva, bodeta banovinski svet (banovinsko veče) in banovinski odbor. Širši banovinski svet je bolj sklepajoči in nadzorni organ glede samostalnega delokroga banovinske samouprave, ožji banovinski odbor pa predvsem izvršujoči organ glede samostalnega delokroga in vršilec poverjenega banovinskega področja. Neobhodno je potrebno, da zakon o banovinski samoupravi točno razmejuje kompetenco obeh teh organov. Posebno važna funkcija banovinskega sveta je pač odločanje o banovinskem proračunu, sklepanje o banovinskih uredbah in načelna navodila ter sploh pomembnejši, na organizacijo banovinske samouprave se nanašajoči posli. Ne le banovinski svet, tudi banovinski odbor je kolegialen organ, vendar pa ni potrebno, da bi vse svoje posle vršil v odborovih sejah. V seji bi se prebresala in rešavala predvsem vprašanja obsega značaja in vsi važnejši predmeti poedinih upravnih gran, a o ostalih vprašanjih bi odločil poedini banovinski odbornik. Vobče bi predsednik in vsak banovinski odbornik upravljal po eno grano samoupravnih poslov ter, kakor navedeno, ali sam odločal ali pa le vse potrebno pripravljal za sklepanje in odborovi seji.

Banovinski odbor je po veljavni ustavi izvršujoči organ banovinske samouprave, a za to je odboru treba pomožnih organov, kakršni so uradniški aparat. Ako bi banovinska samouprava ne imela lastnega banovinskega uradništva, bi tudi ne imela izvršujoče oblasti, vrhu tega pa ustava izrečno predvideva banovinske uradnike. Načeloma se torej izključuje možnost, da bi državno uradništvo pod vodstvom državnega reprezentanta v banovini skrbelo za dejansko izvrševanje odlokov banovinske samouprave. Država si je neko ingerenco

na banovinske uradnike pridržala z ustavnim predpisom, da banovinski odbor banovinske uradnike le predlaga, a ban jih postavlja. Banovinsko uradništvo opravlja konceptno in strokovno pripravljajno kakor tudi manipulativno delo banovinskega predstavnštva, dalje neposredno upravlja banovinske zavode in urade, podjetja in druge naprave.

Banovinskemu predstavnstvu (svetu in odboru) potemtakem pomaga pri notranjem poslovanju poseben, iz banovinskih uradnikov sestavljen urad. Ta banovinski urad mora že iz organizacijskih razlogov stati pod neposrednim nadzorom predsednika banovinske samouprave in pod enotnim vodstvom preskušene banovinskega uradnika. Zavoljo velikega delokroga banovinske samouprave bi se moral banovinski urad deliti po strokah in granah na pravniške in strokovne oddelke. Manj priporočljiva je delitev zgolj po upravnih granah, ker obsega marsikakšna grana osebje prav različnih strok, n. pr. pravniške, raznovrstne tehnične strokovnjake, zdravniške itd. Načelnik finančnega oddelka, ki upravlja banovinsko blagajno in banovinsko računovodstvo, je računodajnik, dočim je stvarno pristojni član banovinskega odbora naredbodavec. Z ozirom na civilnopravno odgovornost banovinskih uradnikov bi kazalo, da se razmišlja o tem, ali naj vobče poleg odbornika, ki vodi izvestno grano banovinskih poslov, tudi še načelnik pristojnega oddelka banovinskega urada podpisuje kot strokovno odgovoren. To bi pri banovinskem uradništvu večalo čut odgovornosti, a obenem tudi krepilo njegovo samozavest in s tem veselje do dela. Glavno, kar banovinski uradniki rabijo, pa sta seveda plača, ki omogoča dostojno življenje, in pa stalnost, brez katere tudi ne more biti toli potrebne tradicije v upravi.

Novi izumi vojaške tehnike

Pri italijanskih manevrih na Brennerju so preizkusili nove protiletalske topove. Je to brzostrelni top, s katerim se izstrel v minuti 100 strelcev. Tak top nam kaže slika na desni. — Na levi sliki vidimo model sodobnega torpeda, ki je izum angleškega kapetana Burtona. Njegova posebnost je, da nima lansirne cevi.

Zavoljo velikega obsega in kakovosti poslovanja iz banovinskega samostalnega delokroga pa ne zadošča pomoč banovinskemu odboru vtelesenega banovinskega urada, marveč bodo odboru podrejeni še razni banovinski zavodi, naprave in pridobitna podjetja. Istotako banovinski odbor ne bo mogel pogrešati sodelovanja raznih posvetovalnih teles (sosvetov) za raznotera strokovna vprašanja. Zakoni in uredbe o poedinih upravnih stvareh bodo uredile sestav teh sosvetov, n. pr. iz priznanih strokovnjakov in izmed predstavnikov prizadetih poklicnih stanov.

Ako so banovinskemu odboru poverjeni tudi avtoritativni (oblastveni) posli, je naravno, da banovinski odbor ne vrši te vrste poslov le na prvi stopnji, nego da v mnogih slučajih rešuje in odreja tudi kot pritožno ali nadzorno oblastvo na drugi stopnji v stvareh, o katerih odločajo v prvi instanci občine in pa sreska načelstva. Od obsega na banovinsko samopravo prenesenih poslov notranje uprave (v širšem smislu) zavis, ali naj bode prvostopnim državnim oblastvom obče uprave (sreskim načelstvom) dodeljeno večje ali manjše število banovinskih uradnikov. Ako bi se pa malodane vsa notranja uprava poverila banovinski samoupravi, potem kajpada tudi ni izključeno, da postanejo sreska načelstva banovinski uradi, ki so jim pa n. pr. za upravljanje državno- in varnostnopolicijskih poslov dodeljeni posebni, pod banovnim nadzorom stoječi državni uradniki.

Nov izum proti strupenim plinom

Mladi vseučiliščnik Walter Prinzip je iznašel genialen način obrambe pred strupenimi plini. Njegov izum je v tem, da se blago iz čvrste tkanine, dvakrat tkano, napoji z neko kemično zmesjo, da ne propuša plinov. To bi bil najpreprostejši način zaščite pred plini za vse sloje prebivalstva.

Današnja disciplina

Juca: Zakaj pa ne ubogaš, kar se ti naroči?

Breht: Zato ker že komaj čakam, da bi se vstrel med nezaposlene, kjer vsi komandirajo in nihče ne posluša.

Nerodno srečanje

Pri ameriških manevrih sta se srečala japonski kapetan Yosoto Nakayana in sovjetski vojaški ataše generalni major Vladimir M. Begunov.

Abesinsko petrolejsko ozemlje (omreženo), ki ga je gosp. Rickett pridobil za ameriške magnate.

Predsednik italijanske armade na Brennerju

Ob priliki italijanskih manevrov je obiskal g. Mussolini tudi italijansko-avstrijsko mejo.

Emil Vachek:

Kri ne kliče po maščevanju...

Doris je zmajala z glavo tako, kakor bi mu hotela reči, da ga nima za zmožnega, da bi pojmoval te vzvišene stvari, ki jih ona čuti in ki jih smatra on za nesmisle generacije, ter rekla: »To življenje ljudi, to je življenje lutk. Stokrat je bolje, prodajati lutke, kot biti lutka. Nočem se več dolgočasiti.« Gospoda Astenburga je obšla smrtna groza, hujša kot takrat, ko je slišal, da so Bernarda zaprli. Spoznal je, da ostane Doris neupogljiva in da jo je za vedno izgubil. Nič več ne bo v njegovi bližini, nikoli več ne bo pogledala, ali ima robček prav v žepu, nikoli več se mu ne bo z glavo dotaknila lica, ko pojde spat. Seveda, ker ga nikoli ni imela resnično rada. In čeprav je zmerom razumel, da je neumno, če pričakujejo starši pri odraslih otrocih ljubezen po svojem merilu, je zdaj, ko je to tudi njega zadelo, čutil, da mu je bila storjena v nebo vpijoča krivica. Če je pravica, ne bo mogla biti Doris nikoli srečna, ker mu je to storila. Takoj se je sicer ukrotil ter si očitil, vendar pa je odhajal s slutnjo, da Doris v tem pustolovstvu ne bo našla sreče.

Toda preden je odšel, se je zgodilo nekaj hujšega, nekaj naravnost kanibalskega. Z Bernardom, ki je bil gotovo vreden pomilovanja, je ravnala Doris še huje kot s svojim očetom. »Jutri obiščem Bernarda,« ji je rekel, »ali mu hočeš kaj sporočiti?«

Doris je energično stresla glavo. Osuplo jo je pogledal. »Ali pomeni to, da ti je njegova usoda malovažna?« je vprašal.

117

»Ni mi malovažna,« je odgovorila Doris jasno in odkrito. »Smili se mi. Ampak ne razumem, kako je mogel to storiti. Čehi so se bojevali za svobodo; to je največji zaklad ljudi. Kako se je mogel proti njim tako vesti!«

Doris je govorila z njim sicer še nemški, toda gospod Astenburg je občutil, da se je že preusmerila. Misli in čuti kakor njen ljubček. Kako izprevržen razvoj — sin jim je vzel in hčerka jim to nadomešča. In šele zdaj mu je prišlo na misel najstrašnejše — če bo Doris porodila dete, bo to češko dete. Morda bo imela deset otrok. Sami Čehi.

»Doris!« je zaklical z grozo. »Ti me spominjaš na nekatere njihove buditelje. Ti tudi nisi znali češki kakor ti, toda v ljubezni do naroda so bili med vsemi najbolj goreči.«

Doris je stresla z glavo: »Vem, kaj hočeš reči. Meni Čehi imponirajo. Poznala sem mnogo Nemcev, a bili so to same moške lutke. Čehi so kakor Američani in Francozi skupaj. Kupila sem si njihovega Brežino v nemškem jeziku. Mi nimamo takega pesnika.«

Gospod Astenburg je poslušal z grozo v srcu, najbolj pa je nanj učinkovalo, da je izgovorila Doris popolnoma pravilno. On se tega do smrti ne nauči. In spoznavši, da je Doris že izgubljena ne le zanj, temveč tudi za narod in morda tudi za svoj družabni sloj, je rajši prenehal govoriti, da ne bi bil deležen še drugih razočaranj. Šele zunaj se je spomnil, da ima v žepu pražene mandlje. Položil je zavitek na klado na dvorišču in odšel s sklonjeno glavo.

Toda čez nekaj časa si je moral priznati: če bi hotel Dorido iztrebiti iz svojega srca zato, ker se je izpremenila, bi ravnal kakor človek, ki bi z vodo izlil tudi dete. Skratka — ni mogel biti brez nje. Naj je

bilo še tako nedostojno in neumno, moral jo je ljubiti, če tudi je bila nehvaležna, lehkomišelnost, brezčutnost in morda celo izprižena. Po vsem je to usoda postaranih staršev, da morajo stopati nizdol k nespametni in nedostojni mladosti in ne mladost k njihovi razumni starosti. Nekoč se je od srca nasmejal neki češki pesmici. Dekle prosi svetega Antona, da bi ji dal moža, in sveti Anton jo svari, češ, da bi jo tepel in da bi pil. Dekle pa odgovori: »Naj bi me tepel, naj bi pil, samo da bi bil.« Z njim je bilo prav tako. Naj bi Doris tukaj pela njihovo himno, naj bi se poljubljala s svojim mlekopivcem, naj bi recimo z Julijo likala nogavice za hišnikovo rodbino, naj bi dala Čehom štiri otroke za štiri ljudi, ki jih jim je vzel njen brat — samo da bi bila tukaj. Naj bi ogrela spet te nekdanje tako tople in zdaj tako ohlajene stene, kjer se sliši samo en glas — glas pritajenega joka Katuške. Ali joka Katuška za gospo, za Bernardom ali za Dorido?

Naj je tako ali tako, bržkone ji je dobro delo, zakaj jedla je s slastjo in tudi dobro spala, dočim je spal gospod Astenburg prav slabo, komaj tri, štiri ure in tudi jed mu ni več dišala. Nekega dne se je napotil spet v Libeň. Tretjič v življenju.

Preteza so mu bili božični prazniki. Kupil je nekaj daril za oba, ne mnogo in ne sijajnih, da jima ne bi po nepotrebnem kazal svoje slabosti, ter se odpeljal tja. Pripeljal se je ob devetih jutraj. Pazil je, da ne bi spodrsnil in si zlomil nog na tistem kurjem dvorišču, ter začel lesti po stopnicah, ki so bile res zasnežene. Potrkal je in v njegovo presenečenje se ni oglasila Doris, temveč moški glas. Strašna slutnja mu je ustavila srce. Doride ni bilo doma, v postelji se je valjal gospod Tkadlec. To je bila edina postelja v sobi in gospod Tkadlec je bil v pyjami.